

آموزش نکته به نکته کتاب، با خط
مشکی مشخص و برنامه مدون.

ارائه کار عملی ها و فعالیت های
متعدد اضافه جهت تفهیم مباحث.

درج پیش از پنجاه QR Code
در متن کتاب، با محتوای فیلم
های آموزش نرم افزار مالی و
Excel

صرفه جویی در پول،
اندژی و زمان هدرچو
و تسریع فرآیند
آموزش.

هنرآموز دلسوز

این کتاب گام نخست تحصیل
هنرجویان در رشته حسابداری است.
مهم است که مطالب را پایه ای، عمیق و
درست بیاموزند.

کتاب کار

حسابداری دریافت ها و پرداخت ها

مولفین:

مریم مودنی

زیبا ایزدی

ملیکاشیری

پایه دهم

شاخه فنی و حرفه ای

مجموعه کتاب های کار | آموزش + فعالیت + کار عملی

سخن مولف

هنرآموز دلسوز و هنرجوی کوشا سلام

همگام با تغییرات در کتاب «حسابداری وجوه نقد و تحریر دفاتر قانونی» و تغییر نام این کتاب به «حسابداری دریافت ها و پرداخت ها»، کتاب کار مربوط به این کتاب در سال جدید آماده شده است. همان طور که می دانید این کتاب اولین کتاب، از مجموعه کتاب های تخصصی رشته حسابداری در شاخه فنی و حرفه ای می باشد، بنابراین تفهیم و درک عمیق مطالب این کتاب، به هنرجو کمک می کند که دروس بعدی را بهتر آموخته و در این رشته موفق تر باشد. این مجموعه حاصل تلاش گروهی از هنرآموزان رشته حسابداری کشور می باشد.

در این کتاب مطالب زیر ارائه شده است:

۱- ارائه پنجاه و سه QR Code برای تشریح کار عملی های کتاب با

ممتوای فیلم آموزشی Excel و نرم افزار مالی

۲- مطالب درسی هر پودمان، به صورت فاصله و طبقه بندی شده

۳- کلیه کار عملی های کتاب اصلی + کار عملی های اضافه

۴- ارائه جداول، فرم ها، اسناد و دفاتر حسابداری به صورت فام، جهت

پاسخ گویی هنرجوها

۵- بیشتر بدانیم: ارائه مطالب حسابداری بیشتر

۶- مثال جامع: شامل صدور اسناد حسابداری، دفتر (روزنامه، دفتر کل و ...

۷- پروژه عملی

۸- ارائه QR Code در پایان هر پودمان، با ممتوای نمونه سوالات اضافه

متنوع و امتحانی

توجه: در برخی کار عملی ها، با توجه به تشابه نحوه تحریر سند و دفتر روزنامه، به منظور صرفه جویی در مصرف کاغذ، به جای سند حسابداری و یا دفتر روزنامه، جداولی شبیه به اسناد حسابداری و یا دفتر روزنامه ارائه شده است.

گروه مولفین با تجربه هنرآموز

شهریور ۱۴۰۴

سفارش:

برای هنرآموز: از طریق پیام به

۰۹۱۹ ۳۱۹ ۵۰۸۰

برای هنرجوها: از طریق سایت

www.takschool.ir

فهرست

- پودمان اول: حسابداری پرداخت ها ۷
- پودمان دوم: حسابداری دریافت ها ۵۱
- پودمان سوم: تحریر دفاتر قانونی ۸۷
- پودمان چهارم: حسابداری تنخواه گردان ۱۴۱
- پودمان پنجم: حسابداری مغایرت بانکی ۱۶۷

توجه:

این فایل، فقط بخش هایی از کتاب اصلی است.

کتاب اصلی ۲۲۶ صفحه می باشد.

پودمان ۱

حسابداری پرداخت ها



استاندارد عملکرد: ثبت پرداخت های نقدی روزانه به استناد مدارک پرداختنی بر اساس آیین نامه های پرداخت ها و اعمال در نرم افزار

شایستگی های فنی که در این پودمان کسب می کنید:

- ۱- تجزیه و تحلیل و ثبت رویدادهای مالی مؤسسه های خدماتی
- ۲- حفظ و نگهداری اسناد تجاری (اسناد و حساب های پرداختنی)
- ۳- ثبت اسناد تجاری



معرفی نرم افزار مالی مورد استفاده در این کتاب

واحد یادگیری ۱: تنظیم مدارک پرداخت ها

موجودی نقد، اسناد تجاری (سفته، چک)

افراد جامعه برای پرداخت مبلغ کالاهای خریداری شده یا خدمات دریافت شده از دیگران، از روش های زیر استفاده می کنند:

الف - روش پرداخت نقدی

ب - روش پرداخت غیر نقدی (حساب ها و اسناد پرداختنی)

پرسش:

۱- حساب های پرداختنی چیست؟

۲- اسناد پرداختنی چیست؟

۳- تفاوت پرداختنی و پرداختی در حسابداری چیست؟

پرداخت ها در معاملات روزمره به دو روش انجام می شود:

الف- پرداخت نقدی

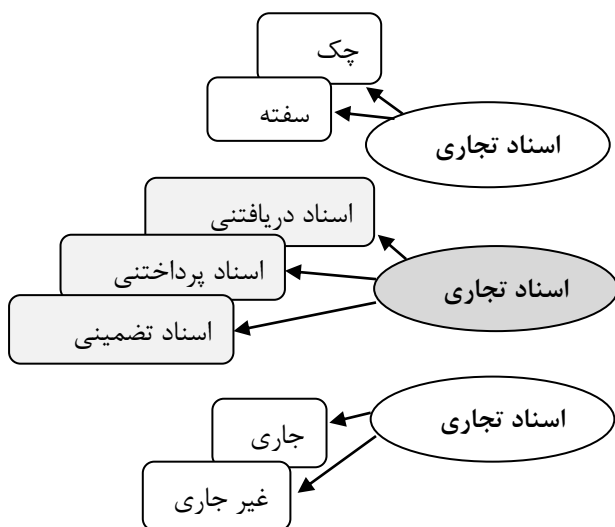
ب- پرداخت در قالب اسناد تجاری

۱) موجودی نقد:

شامل صندوق، بانک، تنخواه گردان

۲) اسناد تجاری:

شامل چک و سفته



طبقه بندی اسناد تجاری از نظر ماهیت عبارتند از:

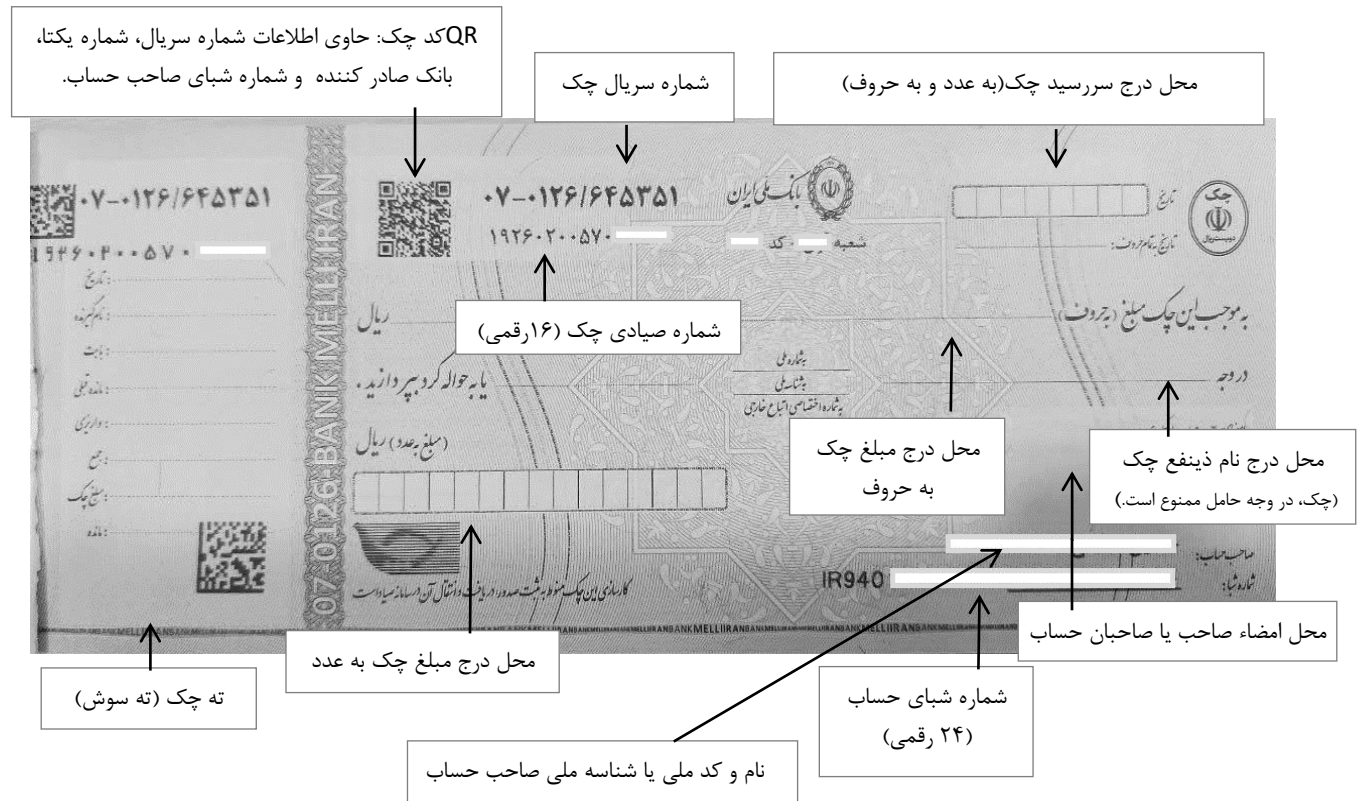
اسناد دریافتنی، اسناد پرداختنی، اسناد تضمینی

انواع اسناد تجاری (از نظر سررسید پرداخت):

۱. جاری (کوتاه مدت) ۲. غیر تجاری (بلند مدت)

فعالیت: به نظر شما اعتبار شخص صادر کننده اسناد تجاری، چه ارتباطی با مدت زمان پرداخت بدهی اسناد تجاری دارد؟

الف) چک: چک نوشته ای است که به موجب آن، صادرکننده چک، تمام یا بخشی از وجوه خود را که نزد بانک است مسترد (برگردانده) و یا به شخص دیگری واگذار می نماید.



سامانه صیاد:

بانک مرکزی با هدف یکپارچه سازی و اعتبار بخشیدن به چک و کاهش صدور چک های بلامحل، از ابتدای سال ۱۴۰۰ بر اساس قانون جدید چک، سامانه صیاد را اجرایی نمود. طبق این قانون، تمامی چک ها باید در سامانه صیاد (صدور یکپارچه الکترونیکی دسته چک) ثبت شوند. کلیه عملیات صدور، دریافت و انتقال چک باید در این سامانه ثبت شود.

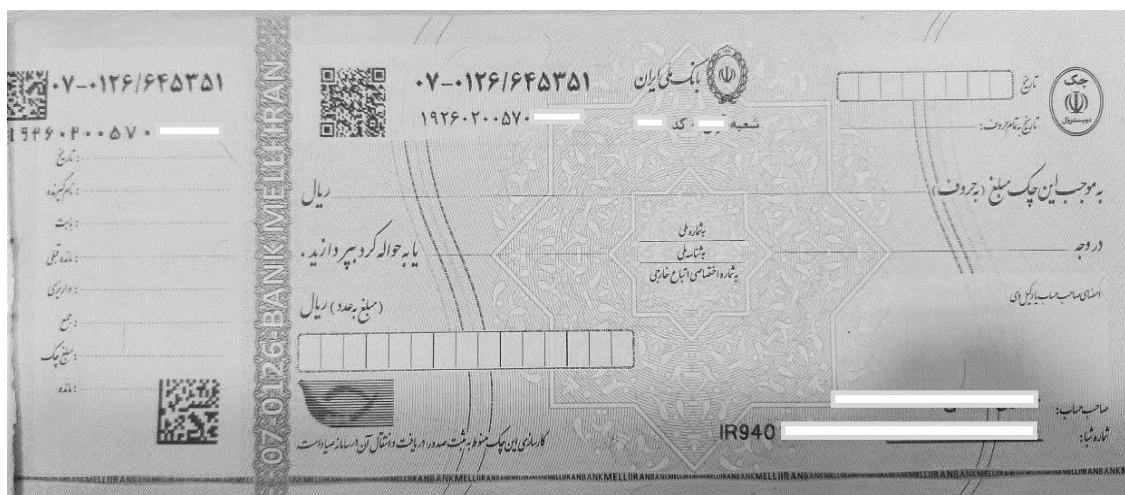


چک الکترونیک

این نوع چک سرعت، دقت و امنیت بیشتری نسبت به چک های کاغذی دارد و کلیه قوانین چک کاغذی در مورد آن صدق می کند.

فعالیت: چک زیر را به مبلغ ۳۱۰,۵۲۵,۰۰۰ ریال، در وجه ایمان آسمانی با کد ملی ۹۸۷۶۵۴۳۲۱۰ به سررسید ۱۴۰۴/۱۲/۱۸ صادر نمایید. (چک بابت خرید لپ تاپ از فروشگاه آسمانی است. مانده حساب، قبل از صدور این چک، معادل ۵۰۲,۸۲۵,۱۴۹ ریال بوده است.)

تکمیل چک در صفحه بعد

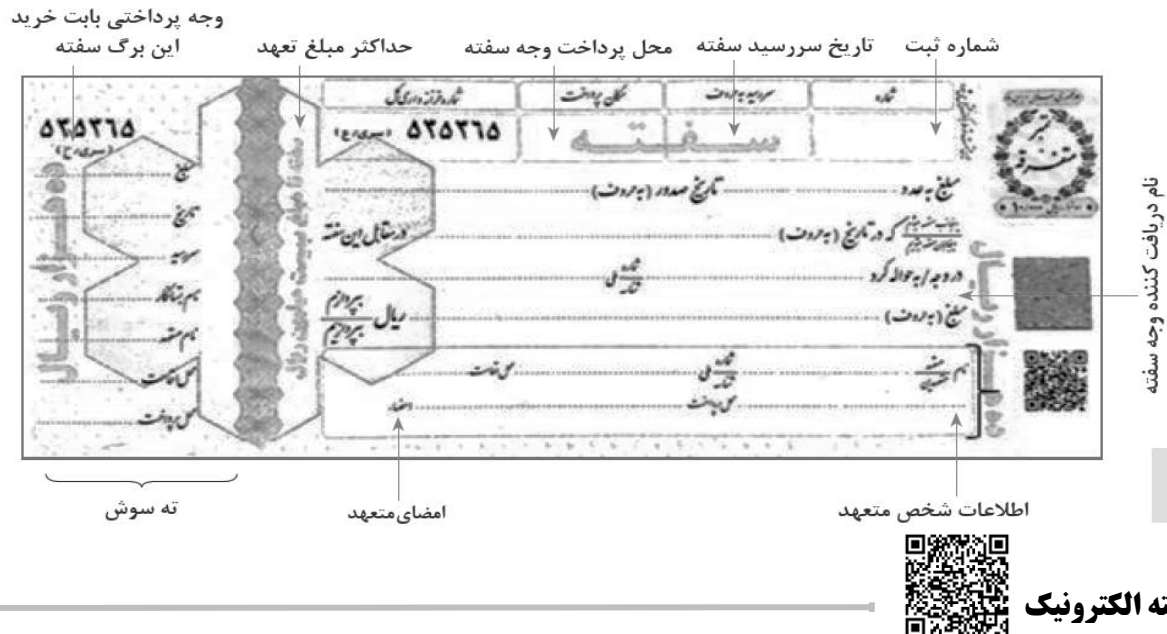


معرفی نرم افزار صفحه گسترده اکسل (Excel)

نرم افزار اکسل محصول شرکت مایکروسافت است و اولی نسخه آن در سال ۱۹۸۷ توسط این شرکت ارائه شد. اکسل جزئی از مجموعه نرم افزاری Office است. فیلم های زیر مقدمات اکسل را به سادگی و به شکل روان بیان نموده است:

ردیف	محتوا (فیلم آموزشی)	QR Code
۱	معرفی نرم افزار و محیط و نحوه ایجاد سند، ورود و ویرایش اطلاعات و ذخیره سند	
۲	عملیات روی سطرها و ستون ها (اضافه کردن، حذف کردن، خودکار پر کردن سلول ها، کپی و ...)	
۳	فرمت دهی به سلول ها از بخش font	
۴	تنظیمات بخش alignment	
۵	تنظیم فرمت سلول ها با بخش number	
۶	عملیات روی شیت ها (کاربرگ ها)	
۷	محاسبات روی سلول ها و معرفی توابع و نحوه استفاده از توابع و انواع آدرس دهی	

(ب) سفته: سفته عبارت است از سندی که به موجب آن، امضا کننده یا امضا کنندگان متعهد می شوند مبلغی را در موعد مقرر یا به محض مطالبه، از سوی دارنده (مندرج در روی برگ سفته) در وجه شخص معینی پرداخت نمایند.



سفته الکترونیک

سفته الکترونیک، یک سند تجاری مشابه سفته کاغذی است با این تفاوت که در سفته الکترونیک، فیزیک کاغذ حذف شده است و متقاضی می تواند از طریق مراجعه به سامانه یا نرم افزار (اپلیکیشن) های تعیین شده، فرآیند صدور، ظهر نویسی و واخواست را با استفاده از امضای الکترونیک انجام دهد.

قیمت سفته

قیمت خرید هر برگ سفته، برابر نیم هزارم $\left(\frac{0.5}{1000}\right)$ ارزش سفته است.

ارزش سفته چیست؟ مبلغ درج شده بر روی سفته. (که بیانگر حداکثر مبلغی است که می توان بر روی سفته نوشت).

توضیح: وقتی می خواهیم سفته ای خریداری کنیم، باید معادل نیم هزارم حداکثر مبلغی که قرار است روی سفته بنویسیم را پرداخت نماییم.

مثالی برای ساده تر نمودن محاسبه مبلغ سفته $\frac{0.5}{1000} = \frac{1}{2000}$ (نیم هزارم برابر با یک دوهزارم است). بنابراین اگر می خواهیم

به عنوان مثال سفته ای ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریالی خریداری کنیم، به ترتیب زیر، به راحتی مبلغی که باید بابت خرید این سفته بپردازیم را محاسبه می کنیم:

اول ۱۰۰ را بر ۲ تقسیم می کنیم که می شود ۵۰. سپس سه صفر ۱۰۰ میلیون با سه صفر مخرج، ساده می شود و عدد باقیمانده (۵۰,۰۰۰) در صورت کسر (۱) ضرب می شود و ۵۰,۰۰۰ به دست می آید.

$$50 \div 100000000 \times \frac{1}{2000} = 50,000$$

فعالیت:

ردیف	مبلغ سفته	مبلغ خرید سفته	محاسبات
۱	۶۰,۰۰۰,۰۰۰		
۲	۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰		
۳	۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰		

کار عملی ۱

۱- شرکتی قصد خرید سفته ای به مبلغ ۱,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال دارد. چه مبلغی برای خرید سفته باید پرداخت نماید؟

.....

۲- شرکتی بابت خرید ۴ برگ سفته، مبلغ ۴۳۰,۰۰۰ ریال پرداخت نموده است. حداکثر مبلغ تعهد این ۴ برگ سفته چند ریال است؟

.....

۳- مؤسسه گیلان سفته‌ای برای تعهد ۷۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال از بانک خریداری نموده است. چه مبلغی بابت این برگ سفته به بانک باید پرداخت نماید؟ برای خرید سفته وجهی بابت کارمزد نیز باید پرداخت شود؟

.....

کار عملی ۱-۱

۱- شرکتی قصد خرید سفته ای به مبلغ ۳,۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال دارد. چه مبلغی برای خرید سفته باید پرداخت نماید؟

.....

۲- شرکتی بابت خرید ۲ سفته، مبلغ ۲۴۰,۰۰۰ ریال پرداخت نموده است. حداکثر مبلغ تعهد این ۲ برگ سفته چند ریال است؟

.....

۳- اگر تاریخ صدور سفته ای ۱۴۰۲/۰۶/۲۵ و سررسید آن ۳ ماهه باشد، تاریخ سررسید سفته را مشخص کنید.

.....

۴- اگر تاریخ صدور سفته ای ۱۴۰۲/۰۳/۲۵ و سررسید آن ۹۰ روزه باشد، تاریخ سررسید سفته را مشخص کنید.

.....

نحوه محاسبه سررسید اسناد تجاری

تاریخ سررسید سفته، به یکی از روش های زیر تعیین می شود:

روش اول: (عندالمطالبه): دارنده سفته هر زمان که اراده کند می تواند وجه سفته را دریافت نماید.

روش دوم: (در تاریخ معین): در این روش تاریخ سررسید سفته عینا بر روی سفته نوشته می شود. مثلا سفته با سررسید

۱۴۰۴/۱۰/۰۱

روش سوم: (پس از مدت زمانی معین از تاریخ صدور (ماهانه یا روزانه)): مثلا سفته با سررسید ۴ ماهه یا سررسید ۱۲۰ روزه

حالت اول: بیان زمان اجرای تعهد به ماه:

(مثال) صدور سفته ای در تاریخ ۱۴۰۴/۰۴/۱۵ به سررسید ۳ ماهه:

در این حالت تعداد روزهای ماه مهم نیست. ۳ ماه به تیر اضافه می کنیم، تا به سررسید سفته برسیم:

۱۴۰۴/۰۴/۱۵ + ۴ ماه → ۱۴۰۴/۰۷/۱۵

حالت دوم: بیان زمان اجرای تعهد به روز: در این حالت تعداد روزهای ماه مهم است.

(مثال) صدور سفته ای ۱۲۰ روزه در تاریخ ۱۴۰۴/۰۶/۲۵ :

نمونه مناسبه تاریخ سررسید به شکل زیر می باشد:

مدت سفته ۱۲۰ روز

تعداد روزهای باقیمانده از شهریور ۶ روز

تعداد روزهای باقیمانده از مهر ۳۰ روز

تعداد روزهای باقیمانده از آبان ۳۰ روز

تعداد روزهای باقیمانده از آذر ۳۰ روز

(۹۶) روز

روزهای باقیمانده تا سررسید ۲۴ روز

تاریخ سررسید ۱۴۰۴/۱۰/۲۴



محاسبه تفاوت بین تاریخ و زمان در نرم افزار اکسل

فرمول DATEDIF برای محاسبه اختلاف بین روزها، ماه ها و سال ها مورد استفاده قرار می گیرد.

فعالیت:

۱- به جای علامت سوال، تاریخ یا مدت صحیح را بنویسید.

ردیف	تاریخ صدور	مدت سفته	تاریخ سررسید
۱	۱۴۰۰/۰۱/۲۲	۱۰۰ روزه	؟
۲	۱۴۰۰/۰۵/۳۱	۴ ماه	؟
۳	؟	۹۰ روزه	۱۴۰۰/۰۸/۲۵
۴	۱۳۹۹/۱۱/۲۴	؟	۱۴۰۰/۰۲/۱۰
۵	۱۴۰۰/۱۲/۲۸	۴ ماهه	؟

فعالیت کارگاهی:

۱- تصویر یک برگ چک تهیه نموده و آن را تکمیل کنید.

چک زیر را به مبلغ ۳۹,۵۰۰,۰۰۰ ریال به تاریخ ۱۴۰۴/۱۰/۳۰ در وجه احمد احمدی با کد ملی ۰۰۳۷۵۲۶۳۵۱ صادر نمایید.

The image shows a blank check form with the following fields and text:

- Bank Name:** BANK NAME
- Amount:** ۳۹,۵۰۰,۰۰۰ ریال
- Date:** ۱۴۰۴/۱۰/۳۰
- Payee:** احمد احمدی
- Signature:** (Blank line for signature)
- QR Code:** Located on the left side of the form.
- Watermark:** A large watermark of the word "چک" (Check) is visible in the background.

ادامه فعالیت کارگاهی:

۲- تصویر یک برگ سفته تهیه نموده و آن را تکمیل کنید. (سفته زیر را با اطلاعات دلخواه تکمیل کنید).

انواع موسسات بر اساس نوع فعالیت:

- ۱- موسسه خدماتی
- ۲- موسسه بازرگانی
- ۳- موسسه تولیدی

فعالیت: جدول زیر را با توجه به انواع موسسات تکمیل نمایید:

نمونه				نوع فعالیت
..... ۴	 ۳	 ۲	۱. تعمیرگاه اتومبیل	موسسه خدماتی
..... ۴	 ۳	 ۲	۱. سوپرمارکت	موسسه بازرگانی
..... ۴	 ۳	 ۲	۱. نانواپی	موسسه تولیدی



نحوه ثبت شرکت در نرم افزار حسابداری:

پس از دیدن محتوای QR Code می توانید شرکت را در نرم افزاری حسابداری ثبت نمایید.

ارزشیابی شایستگی تنظیم مدارک پرداخت ها

شرح کار:

۱. وصول و کنترل مدارک پرداخت وجه ۲. صدور و تنظیم فرم های مربوط به پرداخت و صدور چک ۳. نگهداری اسناد صادره و مدارک مثبت در گاوصندوق تا زمان مراجعه ذی نفع ۴. تحویل چک/سفته/ وجه نقد و دریافت رسید پرداخت چک/سفته/وجه نقد (امضای تحویل گیرنده و مهر) ۵. صدور، ظهر نویسی و واخواست سفته الکترونیکی ۶. کسب مهارت لازم جهت کار با سامانه صیاد ۷. ثبت به موقع پرداخت ها (وجه نقد، اسناد پرداختنی) ۸. تهیه لیست اسناد پرداختنی و مرتب سازی براساس تاریخ سررسید، گیرنده، بانک مربوطه و ... ۹. نگهداری ته سوش چک های صادره در گاوصندوق ۱۰. تحریر دفتر اسناد پرداختنی ۱۱. پیگیری و هماهنگی لازم جهت تامین نقدینگی اسناد صادره در سررسید (داشتن نقدینگی کافی) ۱۲. ثبت کارمزد های بانکی ۱۳. نگهداری اسناد پرداختنی و واخواست شده ۱۴. نگهداری صحیح چک های ابطالی و تهیه لیست اسناد ابطالی با دلیل ابطال آنها و ارسال آن به بانک ۱۵. مطابقت دادن چک های صادره و لیست اسناد پرداختنی با ته سوش ۱۶. معرفی و کار با اکسل ۱۷. معرفی و کار با نرم افزار مالی رایج بازار اشتغال

استاندارد عملکرد: تهیه و تنظیم مدارک پرداخت های نقدی و غیرنقدی روزانه براساس آیین نامه های خزانه اعمال در نرم افزار

شاخص ها:

۱. کنترل اسناد مثبت پرداخت وجه نقد/اسناد پرداختنی ۲. پرداخت وجه نقد/اسناد پرداختنی ۳. کار با منوها و ذخیره یک فایل در حالت های مختلف در اکسل/ ایجاد جدول صدور سفته و تعیین تاریخ سررسید در اکسل/ ایجاد یک فاکتور فروش ساده، قالب بندی و فرمول نویسی ۴. ایجاد شرکت در نرم افزار مالی رایج بازار اشتغال

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات:

در کارگاه حسابداری مجهز به تجهیزات: رایانه، میز و صندلی، ماشین حساب، نرم افزارهای لازم اعم از اکسل و مالی، فرم درخواست وجه، فرم دستور پرداخت وجه، آیین نامه خزانه داری (دریافت و پرداخت)، قانون تجارت، دفتر اسناد پرداختنی، دستگاه پول شمار (مجهز به شناسایی اسکناس) ، دسته چک، سفته، برات، دستگاه پرفراژ، گاوصندوق

معیار شایستگی:

ردیف	مرحله کار	سنجه ها	حداقل امتیاز از ۳	شایستگی عملکرد هنرجو
۱	کنترل مدارک پرداخت وجه نقد/ اسناد پرداختنی	طبقه بندی وجه نقد	۲	
		طبقه بندی اسناد تجاری پرداختنی		
		کنترل مدارک و مستندات اسناد پرداختنی		
۲	پرداخت وجه نقد/ اسناد پرداختنی	صدور چک / اسناد تجاری	۱	
		اخذ و کنترل رسید پرداخت از مشتری		
		محاسبه سررسید اسناد تجاری پرداختنی		
۳	کار با نرم افزار	کار با منوها و ذخیره یک فایل، ایجاد جدول صدور سفته و تعیین تاریخ سررسید در اکسل	۱	
		ایجاد یک فاکتور فروش ساده، قالب بندی و فرمول نویسی در اکسل		
		ایجاد شرکت در نرم افزار مالی رایج بازار اشتغال		
میانگین نمرات:				
		شایستگی های غیر فنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش: **	۲	
مسئولیت پذیری، استدلال، درستکاری، مستند سازی، رعایت امانت داری، رازداری، امنیت و ایمنی محل خزانه، اصول ارگونومی، صرفه جویی در مصرف کاغذ				

*حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می باشد.

**شایستگی های غیر فنی در نمره واحد یادگیری تاثیر مستقیم ندارد، ولی کسب شایستگی (حداقل نمره ۲ از ۳) در این بخش شرط لازم برای محاسبه دو بخش دیگر (نمره شایستگی فنی و نمره مستمر) است.

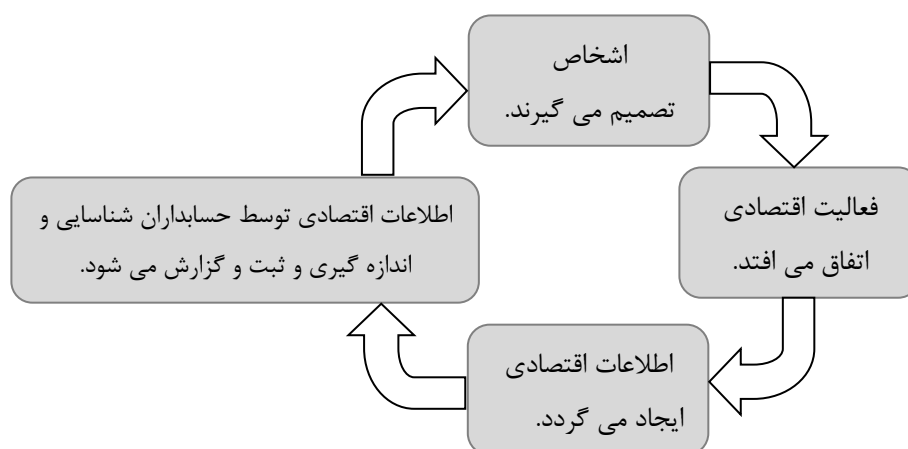
*حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می باشد.

**شایستگی های غیر فنی در نمره واحد یادگیری تاثیر مستقیم ندارد، ولی کسب شایستگی (حداقل نمره ۲ از ۳) در این بخش شرط لازم برای محاسبه دو بخش دیگر (نمره شایستگی فنی و نمره مستمر) است.

واحد یادگیری ۲: ثبت رویدادهای مالی پرداخت ها

تعریف حسابداری

حسابداری عبارت است از فرآیند شناسایی، اندازه گیری، ثبت، طبقه بندی و گزارش اطلاعات اقتصادی به استفاده کنندگان این اطلاعات، به گونه ای که امکان قضاوت و تصمیم گیری آگاهانه برای آنها فراهم شود.



رویداد مالی چیست؟ رویداد مالی به هر نوع معامله ای اطلاق می شود که تأثیر قابل اندازه گیری بر وضعیت مالی یک واحد اقتصادی داشته باشد. این رویدادها باید بر معادله حسابداری تأثیر بگذارند. به این معنی که باعث تغییر در دارایی ها، بدهی ها یا سرمایه (حقوق مالکانه) واحد اقتصادی شوند.

فعالیت: در جدول زیر در مورد رویدادهایی که دارای اثر مالی یا غیر مالی هستند، با هنرآموز و هم کلاسی های خود گفتگو کنید: (چند رویداد، مثال بنزید و بررسی کنید).

ردیف	شرح رویداد	رویداد مالی	رویداد غیر مالی	دلیل
۱	پرداخت وجه نقد بابت خرید دفتر کار			
۲	اخذ قیمت ائانه برای دفتر کار از چند فروشگاه			
۳				
۴				
۵				
۶				

استفاده کنندگان اطلاعات مالی:

- الف) استفاده کنندگان درون سازمانی مانند: مدیران و گردانندگان عملیات واحد اقتصادی
 ب) استفاده کنندگان برون سازمانی مانند: سهامداران، سرمایه گذاران، بانک ها، سازمان های دولتی و ...

معادله حسابداری

$$\text{دارایی ها} = \text{بدهی ها} + \text{سرمایه}$$

نکات:

- ۱- دارایی ها، بدهی ها و سرمایه، اجزای معادله حسابداری می باشند که همواره بین آن ها رابطه بالا باید برقرار باشد.
- ۲- می توان معادله حسابداری را به شکل زیر تشریح کرد:
 دارایی های واحد اقتصادی = حقوق مالی اشخاص (مالکان و اشخاصی غیر از مالکان) نسبت به دارایی های واحد اقتصادی
- ۳- معادله حسابداری به عنوان مبنای حسابداری نوین مطرح شده است.

اجزای معادله حسابداری

اجزای معادله حسابداری، همان عناصر اصلی حسابداری (دارایی ها، بدهی ها و سرمایه) می باشند. در اینجا مثال هایی ارائه می کنیم:

۱- دارایی ها:

«منابع اقتصادی متعلق به واحد اقتصادی، که انتظار می رود در آینده منفعتی برای واحد اقتصادی ایجاد نمایند.»

انواع دارایی ها:

- الف) دارایی های جاری: برخی از دارایی های غیرجاری مانند: اثاثه، تجهیزات، وسائط نقلیه، ماشین آلات، ساختمان، زمین، دارایی های نامشهود و...
- ب) دارایی های غیرجاری: برخی از دارایی های غیرجاری مانند: موجودی نقد، حساب های دریافتنی، موجودی مواد و کالا، ملزومات، پیش پرداخت ها و ...

عوامل موثر بر دارایی ها:

۱. خرید نقد و تسهیلات دارایی، موجب افزایش دارایی می شود.
۲. پرداخت بدهی از محل دارایی ها، موجب کاهش دارایی می شود.
۳. ارائه خدمات به صورت نقد و تسهیلات، موجب افزایش دارایی می شود.

۲- بدهی ها:

به تعهدات ایجاد شده برای یک موسسه، در قبال اخذ وجه نقد و یا دریافت کالا یا خدمات، بدهی می گویند. به عبارت دیگر، حقوق مالی اشخاصی غیر از مالک، نسبت به دارایی های یک واحد اقتصادی «بدهی» نامیده می شود.

انواع بدهی ها:

الف) بدهی های جاری: بدهی هایی که تاریخ سررسید آن ها در سال جاری یا آتی می باشد. مانند: حساب های پرداختنی، سایر حساب های پرداختنی، پیش دریافت ها و ...

ب) بدهی های غیر جاری: بدهی هایی که سررسید پرداخت آن، بعد از سال آتی می باشد. مانند: تسهیلات مالی بلند مدت و ...

عوامل موثر بر بدهی ها:

۱. خرید نسبه دارایی و اخذ وام باعث افزایش بدهی می شود.

۲. پرداخت بابت بدهی ها موجب کاهش بدهی می شود.

۳- سرمایه: مابه التفاوت دارایی ها با بدهی های یک موسسه، بیانگر حق مالی مالک یا مالکان است. به عبارت دیگر، حق یا ادعای مالی مالک یا مالکان، نسبت به دارایی های واحد اقتصادی، «سرمایه» گفته می شود.

عوامل موثر بر سرمایه:

۱. ارائه خدمات به مشتریان (درآمد) به طور غیر مستقیم باعث افزایش سرمایه می شود.

۲. مخارجی که جهت کسب درآمد تحمل می شود (هزینه ها) به طور غیر مستقیم باعث کاهش سرمایه می شود.

۳. برداشت مالکین موسسه جهت رفع نیازهای شخصی خود، به طور مستقیم باعث کاهش سرمایه می شوند.

۴. آورده طی دوره مالکین (سرمایه گذاری مجدد)، به طور مستقیم باعث افزایش سرمایه می شود.

کار عملی ۲

۱- در جدول زیر جاهای خالی را با رقم مناسب کامل کنید. (ارقام به میلیون ریال است.)

شرکت	دارایی ها	بدهی ها	سرمایه
الف	۲,۹۰۰,۰۰۰	۸۰۰,۰۰۰	؟.....
ب	؟.....	۷,۵۰۰,۰۰۰	۱۴,۸۰۰,۰۰۰
ج	۱۹,۰۰۰,۰۰۰	؟.....	۱۲,۰۰۰,۰۰۰

۲- اگر دارایی مؤسسه ۳ برابر بدهی آن باشد و سرمایه معادل ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال، مطلوب است محاسبه:

الف) مبلغ بدهی:

ب) مبلغ دارایی:

ادامه کار عملی ۲

۳- بدهی مؤسسه یک چهارم دارایی آن است و سرمایه معادل ۲۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال است. مبلغ بدهی را محاسبه نمایید.

کار عملی ۱-۲

۱- در جدول زیر جای خالی را با رقم مناسب کامل کنید.

ردیف	شرکت	دارایی ها	بدهی ها	سرمایه
۱	زاگرس	۱۴۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	
۲	البرز		۱۹,۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۳	سبلان	۹۸,۹۵۰,۰۰۰,۰۰۰		۶۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰

۲- در یک مؤسسه بدهی ها ۲۵٪ دارایی ها است. در صورتی که سرمایه معادل ۹,۰۰۰,۰۰۰ ریال باشد، مبلغ بدهی ها و دارایی ها را مشخص کنید.

۳- در صورتی که در یک مؤسسه دارایی ها ۸۰٪ بیشتر از بدهی ها و مبلغ سرمایه ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال باشد، مبلغ دارایی ها و بدهی ها را مشخص کنید.

۴- میزان افزایش یا کاهش دارایی ها، بدهی ها و سرمایه یک مؤسسه طی چند سال، در جدول زیر ارائه شده است. لطفا جاهای خالی را پر کنید:

سال	دارایی ها	بدهی ها	سرمایه
۱۴۰۰	+۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰	-۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰	
۱۴۰۱		+۱,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰	+۱,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۴۰۲	+۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰		۰
۱۴۰۴		-۲,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	+۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰

راهنمایی: باید برآیند دو طرف معادله، در هر سال، برابر شود. به عنوان مثال: در سال ۱۴۰۰، سمت راست معادله ۸۰۰+ می باشد. بنابراین جمع سمت چپ معادله نیز باید ۸۰۰+ باشد. با توجه به اینکه مبلغ بدهی ۲۰۰- است، پس مبلغ سرمایه معادل ۱,۰۰۰+ می شود. (۶ صفر را در نظر نگرفتیم).

تجزیه و تحلیل رویدادهای مالی

بیان میزان تأثیر هر رویداد مالی بر اجزای معادله حسابداری را «تجزیه و تحلیل رویدادهای مالی» می گویند.

یادآوری: رویداد مالی چیست؟ رویدادهای مالی فعالیت هایی هستند که بر معادله حسابداری تأثیر می گذارند. رویدادهایی مانند خرید، فروش، وام گرفتن، تولید و

نکته: هر رویداد مالی، حداقل بر دو حساب تأثیرگذار می باشد.

رویدادهای مالی مؤثر بر دارایی ها و بدهی ها

ردیف	نام رویداد	دارایی	بدهی	سرمایه
۱	خرید نسبه یک دارایی	دارایی مربوط +	حسابهای پرداختنی +	
۲	پرداخت بدهی مربوط به خرید نسبه دارایی	موجودی نقد -	حسابهای پرداختنی -	
۳	خرید نسبه یک دارایی با صدور چک	دارایی مربوط +	اسناد پرداختنی +	
۴	دریافت (اخذ) وام و واریز به حساب جاری موسسه	موجودی نقد +	وام پرداختنی +	
۵	بازپرداخت وام دریافت (اخذ) شده، از محل حساب جاری موسسه	موجودی نقد -	وام پرداختنی -	

رویدادهای مالی مؤثر بر سرمایه

ردیف	نام رویداد	دارایی	بدهی	سرمایه
۱	سرمایه گذاری اولیه مالک مؤسسه (آورده نقد یا غیر نقد)	موجودی نقد +		سرمایه +
۳۲	پرداخت هزینه های مؤسسه (نقدی)	موجودی نقد -		سرمایه -
۳	دریافت صورت حساب هزینه های مؤسسه (هزینه غیرنقدی)		حسابهای پرداختنی +	سرمایه -
۴	برداشت شخصی مالک از دارایی های مؤسسه (نقدی)	موجودی نقد -		سرمایه -
۵	برداشت شخصی مالک از دارایی های مؤسسه (غیر نقدی)	دارایی مربوط -		سرمایه -

رویدادهایی که در نهایت تأثیری بر معادله حسابداری ندارد. (جابه جایی دارایی ها)

ردیف	نام رویداد	دارایی	بدهی	سرمایه
۱	خرید نقدی یک دارایی	دارایی مربوط + موجودی نقد -		

این فایل، فقط بخش هایی از کتاب اصلی است.

کتاب اصلی ۲۲۶ صفحه می باشد.

در اینجا در قالب مثالی تجزیه و تحلیل رویدادهای مالی را بررسی می کنیم:

مثال) آقای ایرانی درمهر ماه سال ۱۴۰۴ «مؤسسه ایرانی» را تأسیس نمود. رویدادهای زیر طی مهر ماه در این مؤسسه اتفاق افتاده است. هر رویداد در جدول زیر تجزیه و تحلیل شده است: (ارقام به هزار ریال) → یعنی از هر مبلغ، سه صفر، حذف شده است.

ردیف	شرح رویداد	تأثیر رویداد مالی بر معادله حسابداری					
		دارایی ها			بدهی ها		سرمایه
		بانک	اثاثه	حسابهای دریافتنی	وسائط نقلیه	حسابهای پرداختنی	اسناد پرداختنی
۲	واریز ۹۰۰,۰۰۰ به حساب جاری مؤسسه توسط آقای ایرانی بعنوان سرمایه.	۹۰۰,۰۰۰	+				
۵	خرید تعدادی اثاثه جمعا به مبلغ ۱۲۰,۰۰۰ ریال در برابر صدور چک ۵ روزه.		+	۱۲۰,۰۰۰			
۱۰	پرداخت چک صادره بند ۲ از حساب جاری مؤسسه.	۱۲۰,۰۰۰	-				
۱۵	از حساب جاری مؤسسه مبلغ ۶۰,۰۰۰ ریال به صورت قرض به «شرکت ب» پرداخت شد.	۶۰,۰۰۰	-				
۲۰	یک وانت به مبلغ ۱۲۰,۰۰۰ ریال خریداری شد. ۴۰٪ از مبلغ وانت از حساب بانکی مؤسسه پرداخت شد و بابت ۳۰٪ از مبلغ، چک ۱ ماهه تسلیم فروشنده شد و مقرر شد مابقی ظرف دو روز آینده پرداخت شود.	۴۸,۰۰۰	-				
۲۱	مدیر عامل مؤسسه عوض شد. (رویداد مالی نیست. لذا بر اجزای معادله حسابداری بی تأثیر است).						
۲۴	آقای ایرانی مبلغ ۲۲۰,۰۰۰ ریال وجه نقد به حساب جاری واریز و یک رایانه به ارزش ۳۶۰,۰۰۰ ریال به عنوان سرمایه گذاری مجدد وارد مؤسسه نمود.	۲۲۰,۰۰۰	+	۳۶۰,۰۰۰			
	جمع	۸۹۲,۰۰۰		۴۸۰,۰۰۰	۶۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰	۳۶,۰۰۰

۱,۴۸۰,۰۰۰	۷۲,۰۰۰	۱,۵۵۲,۰۰۰
-----------	--------	-----------

+ =

صورت وضعیت مالی (ترازنامه)*

«صورت وضعیت مالی» یکی از معروف ترین گزارش حسابداری است که «وضعیت مالی موسسه را در یک تاریخ معین نشان می دهد». نام دیگر صورت وضعیت مالی، ترازنامه است. در ترازنامه مانده حساب های دارایی ها، بدهی ها و سرمایه در یک تاریخ مشخص گزارش می شود.

اجزای صورت وضعیت مالی

۱- عنوان: نام واحد اقتصادی - نام صورتحساب - تاریخ

۲- واحد اندازه گیری (در ایران ریال)

۳- اجزای معادله حسابداری (عناوین حساب ها به همراه مبلغ هر حساب)

۴- موازنه (باید جمع دارایی ها با جمع بدهی ها و سرمایه برابر باشد).

شکل صورت وضعیت مالی

صورت وضعیت مالی در موسسات معمولاً به «شکل T» یا «شکل گزارشی» تهیه می گردد:

الف) صورت وضعیت مالی به شکل T (شکل متوازن): در شکل T دارایی ها در سمت راست و سرمایه و بدهی ها در سمت چپ گزارش می شوند.

ب) صورت وضعیت مالی به شکل گزارشی: در شکل گزارشی، دارایی ها در بالا و سرمایه و بدهی ها زیر آن ها گزارش می شود.

مثال) با استفاده از مانده های مثال «موسسه ایرانی»، ترازنامه ای به شکل T تهیه می نمایم:

موسسه ایرانی			
ترازنامه			
در تاریخ ۱۴۰۴/۰۷/۳۰ (ارقام به ریال)			
دارایی ها:		سرمایه:	
وسائط نقلیه	۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰	سرمایه آقای ایرانی	۱,۴۸۰,۰۰۰,۰۰۰
اثاثه	۴۸۰,۰۰۰,۰۰۰	بدهی ها:	
حسابهای دریافتنی	۶۰,۰۰۰,۰۰۰	اسناد پرداختنی	۳۶,۰۰۰,۰۰۰
بانک	۸۹۲,۰۰۰,۰۰۰	حساب های پرداختنی	۳۶,۰۰۰,۰۰۰
		جمع بدهی ها	۷۲,۰۰۰,۰۰۰
جمع دارایی ها	۱,۵۵۲,۰۰۰,۰۰۰	جمع سرمایه و بدهی ها	۱,۵۵۲,۰۰۰,۰۰۰



فعالیت: ترازنامه موسسه ماهر (صفحه ۳۵ کتاب اصلی) را در اکسل طراحی کنید و جمع آن را با فرمول انجام دهید.

*در کتاب اصلی، از نام ترازنامه به جای «صورت وضعیت مالی» استفاده شده است.

کار عملی اضافه ۲

رویدادهای زیر مربوط به «موسسه خدماتی کاشانی» می باشد. اثر هر یک از رویدادها را بر اجزای معادله اساسی حسابداری تعیین کنید. (از علامت «+» برای افزایش، از علامت «-» برای کاهش و از «۰» برای بدون اثر، استفاده کنید.) (ارقام به هزار ریال)

ردیف	شرح رویداد	تاثیر رویداد مالی بر اجزای معادله حسابداری					
		دارایی ها			بدهی ها		سرمایه
		موجودی نقد	حسابهای دریافتنی	اثاثه	وسائط نقلیه	حسابهای پرداختنی	اسناد پرداختنی
۱	آقای کاشانی مبلغ ۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال بابت سرمایه اولیه مؤسسه، به حساب جاری موسسه نزد بانک ملت واریز نمود.						
۲	یک مغازه به عنوان دفتر کار موسسه اجاره شد و مقرر گردید اجاره آن در پایان هر ماه پرداخت شود.						
۳	یک دستگاه رایانه به مبلغ ۱۵,۰۰۰ به صورت نسیه از فروشگاه مبشر خریداری شد.						
۴	آقای کاشانی، خودرو خود به ارزش ۵۸۰,۰۰۰ ریال را به موسسه واگذار نمود.						
۵	انعقاد قرارداد با مشتری جهت ارائه خدمات.						
۶	رایانه موسسه به مبلغ خرید بصورت نسیه به فروش رسید. (به دلیل عدم نیاز)						
۷	مبلغ ۱۰۰,۰۰۰ ریال از موسسه الف دریافت و به حساب جاری موسسه واریز شد.						
۸	۲۵٪ از مبلغ اخذ شده از موسسه الف، از حساب جاری موسسه بازپرداخت شد.						
	جمع						



فعالیت کارگاهی

در جدول زیر، با توجه به شرح هر رویداد، مانند نمونه ها، جدول را در اکسل طراحی و کامل کنید و در پایان جمع هر ستون را با فرمول محاسبه کنید و در رابطه با توازن معادله حسابداری آن بحث کنید:

ردیف	شرح رویداد	دارایی		بدهی		حقوق مالکانه	
		موجودی نقد	ساختمان	حسابهای پرداختنی	اسناد پرداختنی	هزینه	سرمایه
۱	افتتاح حساب بانکی مؤسسه توسط مالک به مبلغ ۷۰,۰۰۰,۰۰۰	۷۰,۰۰۰,۰۰۰					۷۰,۰۰۰,۰۰۰
۲	خرید نسبه یک دستگاه ساختمان ۷۰,۰۰۰,۰۰۰						
۳	استخدام یک حسابدار ماهر						
۴	پرداخت قبوض آب و برق نقدی ۲۱۰,۰۰۰	(۲۱۰,۰۰۰)				(۲۱۰,۰۰۰)	
۵	پرداخت نیمی از بدهی خرید ساختمان طی سفته						
۶	پرداخت نیمی از بدهی خرید ساختمان از طریق حساب جاری						
	جمع						

کار عملی اضافه ۳

با توجه به اطلاعات فعالیت فوق، ترازنامه مربوط را تهیه نمایید. (فرض: «مؤسسه خدماتی مهر»، مالک: کامران، اسفند ۱۴۰۴)

.....	
ترازنامه	
در تاریخ ۱۴ / / (ارقام به ریال)	
دارایی ها: سرمایه: بدهی ها: جمع بدهی ها جمع دارایی ها	جمع سرمایه و بدهی ها

کار عملی اضافه ۴

آقای آریا در ۱۵ خرداد سال ۱۴۰۴ «مؤسسه حمل و نقل ایران» را تأسیس نمود. رویدادهای مالی زیر در نیمه خرداد ماه، مربوط به این مؤسسه می باشد:

- ۰۳/۱۵ افتتاح حساب جاری و واریز ۲۵.۰۰۰.۰۰۰ ریال بابت سرمایه به حساب جاری مؤسسه.
 - ۰۳/۱۷ خرید نقدی یک قطعه زمین به بهای ۱۲.۰۰۰.۰۰۰ ریال طی چک شماره ۵۶۷۱۱۱ به تاریخ ۰۳/۱۷.
 - ۰۳/۱۹ خرید نسیه مقداری اثاثه به مبلغ ۳.۰۰۰.۰۰۰ ریال.
 - ۰۳/۲۲ خرید نقدی یک باب ساختمان به ارزش ۸.۰۰۰.۰۰۰ ریال طی چک شماره ۵۶۷۱۲ به تاریخ ۰۳/۲۲.
 - ۰۳/۲۴ خرید ملزومات به مبلغ ۱.۲۰۰.۰۰۰ ریال طی چک شماره ۵۶۷۱۳ به تاریخ ۰۳/۲۴.
 - ۰۳/۲۵ دریافت ۱.۳۰۰.۰۰۰ ریال وام از آقای مهربان و واریز به حساب جاری مؤسسه.
 - ۰۳/۳۰ پرداخت بهای اثاثه خریداری شده در ۱۹ خرداد طی چک شماره ۵۶۷۱۴ به سررسید ۰۳/۳۰.
- مطلوب است:** تجزیه و تحلیل رویدادهای فوق و تکمیل جدول زیر و محاسبه جمع هر ستون.

تاریخ	دارایی‌ها						بدهی‌ها	سرمایه
۰۳/۱۵								
۰۳/۱۷								
۰۳/۱۹								
۰۳/۲۲								
۰۳/۲۴								
۰۳/۲۵								
۰۳/۳۰								
جمع								

یادداشت هنجرو:

.....

.....

.....

.....

کار عملی اضافه ۵

مانده حساب های زیر از مؤسسه سحر در ۱۴۰۴/۰۴/۰۱ در دست است.

موجودی نقد	حساب های دریافتی	ملزومات	اثاثه	زمین	حساب های پرداختی	وام پرداختی
۹,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۸۰۰,۰۰۰	۶,۰۰۰,۰۰۰	۵,۰۰۰,۰۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰	۴,۵۰۰,۰۰۰

رویدادهای مالی تیر ماه این مؤسسه به شرح زیر است:

۰۴/۰۲ پرداخت ۱,۴۰۰,۰۰۰ ریال به طلبکاران مؤسسه.

۰۴/۰۳ خرید اثاثه به صورت نسیه به مبلغ ۴,۲۰۰,۰۰۰ ریال.

۰۴/۰۶ پرداخت هزینه برق به مبلغ ۱۵۰,۰۰۰ ریال.

۰۴/۰۷ ارسال ۲ بسته برگه A4 به ارزش هر بسته ۲۵,۰۰۰ ریال جهت مصرف شخصی مالک مؤسسه.

۰۴/۱۱ پرداخت ۲۰۰,۰۰۰ ریال بابت هزینه نظافت مؤسسه.

۰۴/۱۲ پرداخت ۶۰ درصد از بهای اثاثه خریداری شده در ۳ تیر.

۰۴/۱۵ پرداخت ۵۰۰,۰۰۰ ریال بابت خرید چاپگر برای مؤسسه.

مطلوب است: تجزیه و تحلیل رویدادهای فوق (ارقام را به هزار ریال وارد کنید - سه صفر را حذف کنید).

تاریخ	دارایی ها						بدهی ها		سرمایه
مانده قبلی									
۰۴/۰۲									
۰۴/۰۳									
۰۴/۰۶									
۰۴/۰۷									
۰۴/۱۱									
۰۴/۱۲									
۰۴/۱۵									
جمع									

یادداشت هنرجو:

.....

.....

چرخه حسابداری

به یک سری مراحل پیاپی که در طول دوره

مالی تکرار می شود، «چرخه حسابداری» می گویند.



حساب و تعریف آن در حسابداری

حساب: در حسابداری ابزار اصلی ثبت و خلاصه کردن اطلاعات مالی «حساب» نامیده می شود. حساب به مثابه ظرفی است که اطلاعات مربوط به هر کدام از دارایی ها، بدهی ها و سرمایه در آن نگهداری می شود.

شکل حساب: در کتاب های حسابداری (جهت آموزش) هر حساب را با شکل T انگلیسی نمایش می دهند و اعداد مربوط به آن را در این T وارد می کنند.

نام حساب	
طرف راست حساب	طرف چپ حساب
«بدهکار»	«بستانکار»

نکته: در حسابداری اصطلاح «بدهکار» فقط به معنی سمت راست حساب و اصطلاح «بستانکار» فقط به معنی سمت چپ حساب می باشد. لازم به ذکر است که در حسابداری، این دو اصطلاح معنی دیگری ندارند.

قاعده ثبت افزایش و کاهش حساب ها

۱- افزایش هر حساب دارایی، در طرف بدهکار و کاهش آن در طرف بستانکار ثبت می شود.

۲- افزایش هر حساب بدهی و سرمایه، در طرف بستانکار و کاهش آن ها در طرف بدهکار ثبت می شود.

دارایی ها		=	بدهی ها		+	سرمایه	
«بدهکار»	«بستانکار»		«بدهکار»	«بستانکار»		«بدهکار»	«بستانکار»
افزایش	کاهش		کاهش	افزایش		کاهش	افزایش

ماهیت یک حساب

آن طرف از T یک حساب است که افزایش در آن طرف نوشته می شود. بنابراین ماهیت دارایی ها، بدهکار و ماهیت بدهی ها و سرمایه، بستانکار است.

فعالیت اضافه:

۱- با درج اصلاحات "بدهکار" و "بستانکار" جدول زیر را کامل کنید.

ماهیت	مانده	کاهش	افزایش	نام حسابها
				موجودی نقد
				حسابهای دریافتنی
				ملزومات
				اثاثه
				حسابهای پرداختنی
				وام پرداختنی
				سرمایه مالک

۲- درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.

- | | | |
|---|---|---|
| ص | غ | ۱- کاهش هر دارایی بستانکار است. |
| ص | غ | ۲- افزایش داراییها بدهکار است. |
| ص | غ | ۳- کاهش سرمایه بدهکار است. |
| ص | غ | ۴- افزایش بدهیها بدهکار است. |
| ص | غ | ۵- حسابهای دریافتنی مانده بستانکار دارد. |
| ص | غ | ۶- هزینهها مانده بدهکار دارند. |
| ص | غ | ۷- در خرید نسبه اثاثه، حساب بدهکار اثاثه است. |
| ص | غ | ۸- در ازای پرداخت بخشی از بدهیها، بستانکاران بدهکار می شود. |
| ص | غ | ۹- در برداشت نقدی از حساب بانک، سرمایه بستانکار می شود. |
| ص | غ | ۱۰- مقداری اثاثه بابت بدهی قبلی ارسال شده است، حساب بدهکار اثاثه است. |

تجزیه و تحلیل رویدادهای مالی و بیان تاثیر هر رویداد به زبان بدهکار و بستانکار:

تذکر ۱: از وظایف مهم حسابدار، بیان رویدادهای مالی به زبان حسابداری (یعنی بدهکار و بستانکار) است.

تذکر ۲: معمولاً با هر رویداد مالی، یک یا چند حساب بدهکار و یک یا چند حساب بستانکار می شود.

مثال **مؤسسه ایرانی** برای سهولت کار اکنون مثال آقای ایرانی (ارائه شده در چند صفحه قبل) را در نظر می گیریم و اثر هر کدام از رویدادهای مالی را بر دارایی ها، بدهی ها و سرمایه «مؤسسه ایرانی» تعیین و آن را به زبان بدهکار و بستانکار بیان می کنیم:

۰۷/۰۲ آقای ایرانی مبلغ ۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال به عنوان سرمایه اولیه به حساب جاری مؤسسه واریز نمود.

تجزیه و تحلیل	قاعده	تشخیص
یک دارایی (بانک) افزایش می یابد.	افزایش دارایی بدهکار می شود.	بدهکار: بانک ۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
سرمایه (آقای ایرانی) افزایش می یابد.	افزایش سرمایه بستانکار می شود.	بستانکار: سرمایه ایرانی ۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

بانک +	سرمایه ایرانی +
۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰

۰۷/۰۵ تعدادی میز و صندلی و یک کمد جمعا به مبلغ ۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال در برابر صدور چک ۵ روزه خریداری شد.

تجزیه و تحلیل	قاعده	تشخیص
یک دارایی (اثاثه) افزایش می یابد.	افزایش دارایی بدهکار می شود.	بدهکار: اثاثه ۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
یک بدهی (اسناد پرداختنی) افزایش می یابد.	افزایش بدهی بستانکار می شود.	بستانکار: اسناد پرداختنی ۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

اثاثه +	اسناد پرداختنی +
۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰

۰۷/۱۰ چک صادره در ۵ مهر از حساب جاری مؤسسه پرداخت شد.

تجزیه و تحلیل	قاعده	تشخیص
یک بدهی (اسناد پرداختنی) کاهش می یابد.	کاهش بدهی بدهکار می شود.	بدهکار: اسناد پرداختنی ۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
یک دارایی (بانک) کاهش می یابد.	کاهش دارایی بستانکار می شود.	بستانکار: بانک ۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

اسناد پرداختنی -	بانک -
۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰

۰۷/۱۵ از حساب جاری موسسه مبلغ ۶۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال به صورت قرض به «شرکت ب» پرداخت شد.

تشخیص	قاعده	تجزیه و تحلیل
بدهکار: حساب های دریافتی ۶۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	افزایش دارایی بدهکار می شود.	یک دارایی (حسابهای دریافتی) افزایش می یابد.
بستانکار: بانک ۶۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	کاهش دارایی بستانکار می شود.	یک دارایی (بانک) کاهش می یابد.

بانک -	بدهکاران +
۶۰,۰۰۰,۰۰۰	۶۰,۰۰۰,۰۰۰

۰۷/۲۰ یک وانت به مبلغ ۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال خریداری شد. ۴۰٪ از مبلغ وانت از حساب بانکی موسسه پرداخت شد و بابت ۳۰٪ از مبلغ چک ۱ ماهه تسلیم فروشنده شد و الباقی مقرر گردید ظرف دو روز آینده پرداخت شود.

تشخیص	قاعده	تجزیه و تحلیل
بدهکار: وسائط نقلیه ۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	افزایش دارایی بدهکار می شود.	یک دارایی (وسائط نقلیه) افزایش می یابد.
بستانکار: بانک ۴۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال	کاهش دارایی بستانکار می شود.	یک دارایی (بانک) کاهش می یابد.
بستانکار: اسناد پرداختنی ۳۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال	افزایش بدهی بستانکار می شود.	یک بدهی (اسناد پرداختنی) افزایش می یابد.
بستانکار: حسابهای پرداختنی ۳۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال	افزایش بدهی بستانکار می شود.	یک بدهی (حسابهای پرداختنی) افزایش می یابد.

وسائط نقلیه +	بانک -	اسناد پرداختنی +	بستانکاران +
۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۸,۰۰۰,۰۰۰	۳۶,۰۰۰,۰۰۰	۳۶,۰۰۰,۰۰۰
		+	+

تذکره ۳: ممکن است یک رویداد مالی بیش از دو حساب را تحت تاثیر قرار دهد. در این حالت باید جمع اقلام بدهکار با جمع اقلام بستانکار آن رویداد، مساوی باشد.

۰۷/۲۱ مدیر عامل موسسه عوض شد. رویداد مالی نیست. لذا بر معادله حسابداری بی تاثیر است.

۰۷/۲۴ آقای ایرانی مبلغ ۲۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال وجه نقد به حساب جاری واریز و یک رایانه به ارزش ۳۶۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال به عنوان سرمایه گذاری مجدد وارد مؤسسه نمود.

سرمایه +	بانک +	اثاثه +	سرمایه ایرانی +
۲۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۶۰,۰۰۰,۰۰۰	۵۸۰,۰۰۰,۰۰۰	

تشخیص	قاعده	تجزیه و تحلیل
بدهکار: بانک ۲۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	افزایش دارایی، بدهکار می شود.	یک دارایی (بانک) افزایش می یابد.
بدهکار: اثاثه ۳۶۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	افزایش دارایی، بدهکار می شود.	یک دارایی (اثاثه) افزایش می یابد.
بستانکار: سرمایه ایرانی ۵۸۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	افزایش سرمایه، بستانکار می شود.	سرمایه (آقای ایرانی) افزایش می یابد.

تذکره ۴: طبق رویه های پذیرفته شده حسابداری، برای هر حساب فقط یک T (دفترکل) اختصاص داده می شود و کلیه گردش مبالغ مربوط به آن حساب، در آن وارد می شود. مثلاً کلیه اعداد مربوط به «حساب بانک» را در یک T وارد می کنند.

مانده گیری

برای مانده گیری از هر حساب، کلیه اعداد طرف بدهکار را با یکدیگر جمع کرده و زیر ستون بدهکار می نویسیم. همچنین کلیه اقلام طرف بستانکار را جمع زده و زیر ستون بستانکار یادداشت می کنیم. سپس دو حاصل جمع را از یکدیگر کسر کرده و زیر عدد بزرگتر می نویسیم و به آن «مانده حساب» می گوییم.

برای مثال: کلیه گردش های حساب بانک موسسه ایرانی را در یک T وارد می کنیم و مانده گیری می کنیم:

بانک	
	۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰	
۶۰,۰۰۰,۰۰۰	
۴۸,۰۰۰,۰۰۰	
	۲۲۰,۰۰۰,۰۰۰
۲۲۸,۰۰۰,۰۰۰	۱,۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ← گردش عملیات حساب
	۸۹۲,۰۰۰,۰۰۰ ← مانده مانده حساب

کار عملی اضافه ۶

برای هر یک از حساب های «موسسه ایرانی» T رسم کرده و کلیه مبالغ مربوط به هر T را در آن وارد نموده و مانده گیری نمایید:

بانک			

رویدادهای تعمیرگاه ماهر (مثال ۲ صفحه ۳۱ کتاب اصلی) را در حساب به فرم (T) نمایش داده و مانده گیری نمایید و صحت ترازنامه تنظیم شده در صفحات قبل را بررسی کنید.

ملزومات	اثاثه	ساختمان	موجودی نقد
سرمایه آقای ماهر	حسابهای پرداختنی	وام پرداختنی	

بیشتر بدانیم:

بانک مرکزی موظف به انجام وظایف زیر می باشد:

- ۱- انتشار اسکناس و سکه های فلزی رایج کشور، طبق مقررات این قانون
- ۲ - نظارت بر بانک ها و مؤسسات اعتباری، طبق مقررات این قانون
- ۳ - تنظیم مقررات مربوط به معاملات ارزی و تعهد یا تضمین پرداخت های ارزی با تصویب شورای پول و اعتبار و همچنین نظارت بر معاملات ارزی
- ۴ - نظارت بر معاملات طلا و تنظیم مقررات مربوط به این معاملات با تصویب هیئت وزیران
- ۵- نظارت بر صدور و ورود پول رایج ایران و تنظیم مقررات مربوط به آن با تصویب شورای پول و اعتبار



بانک مرکزی

سند حسابداری

سند حسابداری، برگه ای است که اطلاعات مربوط به یک یا چند رویداد مالی قبل از ثبت در دفاتر حسابداری در آن نوشته می شود. و سپس بر اساس اطلاعات مندرج در سند حسابداری، دفاتر حسابداری تنظیم می شود. سندهای حسابداری شکل مشخص و یکسانی ندارند.

نمونه ای از سند حسابداری:

..... شریعت

شماره ۵ سندی

تاریخ سند : / / ۱۳

سند حسابداری

تعداد ضمیمه:

[illegible]

نحوه تکمیل سند حسابداری: پس از تجزیه و تحلیل هر رویداد مالی و بیان آن به زبان بدهکار و بستانکار، سند آن را به شکل زیر تنظیم می کنیم:

شماره سند:		مؤسسه.....		شماره صفحه دفتر روزنامه:	
تاریخ سند:		سند حسابداری		تعداد ضمائ: برگ	
ردیف	کد حساب	شرح	مبلغ جزء	مبلغ بدهکار	مبلغ بستانکار
		نام مساب یا مسابه‌ای بدهکار		مبلغ بدهکار	
		نام مساب یا مسابه‌ای بستانکار			مبلغ بستانکار
جمع:					
شرح: شرح مفقود اما کامل رویداد					
تنظیم کننده:		تأیید کننده:		تصویب کننده:	



فعاليات:

در نرم افزار حسابداری، سرفصل های حسابداری مربوط، مانند موجودی نقد، حساب های دریافتی، ملزومات، حساب های پرداختنی، سرمایه و ... را تعریف نمایید.

ثبت‌های ساده و مرکب

ثبت معاملات و عملیات مالی در حساب‌ها، به دو شکل می‌باشد: ۱. ثبت ساده ۲. ثبت مرکب

۱. ثبت ساده: هر شتی که در آن یک حساب بدهکار و یک حساب بستانکار شده باشد، ثبت ساده می گویند.

۲. **ثبت مرکب:** هر معامله الزاماً تنها دارای یک حساب بدهکار و یک حساب بستانکار نیست. بلکه ممکن است در یک معامله چند حساب بدهکار یا بستانکار شود. هر ثبتی که بیش از یک حساب بدهکار و یا بیش از یک حساب بستانکار داشته باشد، ثبت مرکب خوانده می شود.

نکته: در هر یک از انواع ثبت های ساده و مرکب، جمع ارقام بدهکار با جمع ارقام بستانکار همیشه باید مساوی باشد.

فعالیت اضافه: سند حسابداری رویدادهای زیر را تنظیم کنید.

۱۴۰۴/۰۲/۰۱ آقای حمیدی مبلغ ۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال وجه نقد به حساب بانک ملی شعبه دردشت به شماره جاری ۱۸۵۳۲۲ به نام حمیدی واریز نمود.

۱۴۰۴/۰۲/۰۳ بابت خرید اثاثه اداری به ارزش ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال و ملزومات اداری به مبلغ ۵۰۰,۰۰۰ ریال طی فاکتور شماره ۴۵۹ چک روز به شماره ۴۳۵۲۰۱ در وجه فروشگاه اطلس صادر شد.

۱۴۰۴/۰۲/۳۱ یک دستگاه خودرو سواری به مبلغ ۸۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال و یک دستگاه وانت به مبلغ ۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال و یک موتور سیکلت به مبلغ ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال از نمایشگاه کالسکه خریداری شد و توافق شد ۹۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال آن طی صدور چک روز به شماره ۴۳۵۲۰۲ در وجه نمایشگاه کالسکه صادر و باقیمانده طی هفته بعد تسویه شود.

[illegible]

حسابداری درآمدها و هزینه ها در مؤسسات خدماتی

مؤسسات خدماتی

مؤسساتی هستند که فقط به ارائه خدمات اشتغال دارند. مانند تعمیرگاه ها، مؤسسات حمل و نقل، مؤسسات آموزشی و ...

مفهوم درآمد

وجودی که مؤسسات خدماتی بابت ارائه خدمات به مشتریان از آن ها دریافت کرده یا در آینده دریافت خواهند کرد «درآمد» نامیده می شود. درآمد به طور غیر مستقیم باعث افزایش سرمایه مالک می شود. (در قالب سود)

قاعده ثبت درآمد

درآمد خدمات	افزایش
افزایش درآمد در طرف بستانکار این حساب ثبت می شود. (مثل افزایش سرمایه)	
- درآمد ممکن است نقدا وصول شود و یا غیر نقدی (نسیه) باشد. - درآمد، به طور غیر مستقیم باعث افزایش سرمایه می شود.	

مفهوم هزینه

مخارجی که موسسه جهت کسب درآمد به مصرف می رساند را «هزینه» می گویند. هزینه ها به طور غیر مستقیم باعث کاهش سرمایه می شود.

هزینه ها تحت عناوین مختلف نام گذاری می شوند: هزینه حقوق، هزینه اجاره، هزینه تبلیغات، هزینه حمل، هزینه بیمه، هزینه نظافت، هزینه متفرقه و

قاعده ثبت هزینه ها

هزینه	افزایش
افزایش هزینه ها در طرف بدهکار این حساب ثبت می شود. (افزایش هزینه عکس افزایش سرمایه است.)	
- هزینه ها ممکن است نقدا پرداخت شوند یا نسیه باشند. - هزینه ها به طور غیرمستقیم باعث کاهش سرمایه می شوند.	

نکته: درآمد و هزینه با تغییر در حقوق مالکانه، سایر اجزای معادله حسابداری را نیز تحت تاثیر قرار می دهند.

(مثال)

درآمد خدمات	موجودی نقد	۱- ارائه خدمات به آقای محمدی در تاریخ ۰۹/۰۵ طی فاکتور شماره ۰۵۱، به مبلغ ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال که وجه آن نقدا دریافت و به صندوق منتقل شد.
۲,۰۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	
موجودی نقد	هزینه برق	۲- در تاریخ ۱۰/۱۵ قبض برق شرکت به مبلغ ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال از طریق سامانه بانک ملی شرکت پرداخت شد.
۱,۵۰۰,۰۰۰	۱,۵۰۰,۰۰۰	

حسابداری وجوه نقد پرداختی

ردیف	شرح رویداد	سند حسابداری
۱	در زمان خرید نقدی دارایی:	دارایی مربوط xx موجودی نقد xx
۲	در زمان پرداخت بدهی:	بدهی مربوط xx موجودی نقد xx
۳	در زمان پرداخت هزینه ها:	هزینه xx موجودی نقد xx
۴	پرداخت وجه، قبل از دریافت خدمات:	پیش پرداخت هزینه xx موجودی نقد xx
۵	پرداخت وجه، قبل از تحصیل دارایی:	پیش پرداخت خرید دارایی xx موجودی نقد xx

مثال) رویدادهای زیر مربوط به «موسسه سیلان» می باشد:

تاریخ	شرح رویداد	سند حسابداری
۰۷/۰۱	خرید تعدادی میز و صندلی و کمد بایگانی برای موسسه جمعا به مبلغ ۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال که نیمی از بهای آن ها از حساب بانکی موسسه به حساب فروشنده منتقل شد و مقرر شد بقیه ظرف ۵ روز آینده پرداخت شود.	اثاثه ۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰ موجودی نقد ۱۷۵,۰۰۰,۰۰۰ حساب های پرداختی ۱۷۵,۰۰۰,۰۰۰
۰۷/۰۶	پرداخت بدهی مربوط به خرید ۰۷/۰۱ به فروشنده اثاثه از حساب بانکی موسسه.	حساب های پرداختی ۱۷۵,۰۰۰,۰۰۰ موجودی نقد ۱۷۵,۰۰۰,۰۰۰
۰۷/۱۰	پرداخت هزینه تلفن موسسه به مبلغ ۱,۱۰۰,۰۰۰ ریال از محل حساب بانکی موسسه.	هزینه تلفن ۱,۱۰۰,۰۰۰ موجودی نقد ۱,۱۰۰,۰۰۰
۰۷/۱۵	پرداخت بابت بیمه شخص ثالث وانت موسسه از محل حساب بانکی موسسه به مبلغ ۱,۲۰۰,۰۰۰	پیش پرداخت بیمه ۱,۲۰۰,۰۰۰ موجودی نقد ۱,۲۰۰,۰۰۰
۰۷/۲۰	پرداخت از محل حساب بانکی موسسه بابت تحویل یک دستگاه چاپگر به مبلغ ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال. مقرر شد دستگاه در ماه آینده تحویل موسسه شود.	پیش پرداخت خرید اثاثه ۱,۵۰۰,۰۰۰ موجودی نقد ۱,۵۰۰,۰۰۰

تنظیم سند حسابداری با استفاده از نرم افزار

■ در نرم افزار صفحه گسترده اکسل

ابتدا باید قالب سند را ایجاد کنید. برای ایجاد، می توانید از منوی Home ابزار Borders استفاده کنید.



■ در نرم افزار مالی

برای صدور سند حسابداری باید دو مورد به صورت هم زمان وجود داشته باشد:

اول اینکه رویداد اتفاق افتاده باشد.

دوم اینکه اسناد مثبتی ای که نشان دهنده تاریخ، ارزش ریالی و علت (ماهیت) رویداد باشد در دسترس باشد.

سند حسابداری در نرم افزارهای مختلف به اشکال مختلف وجود دارد:



بیشتر بدانیم: شکل سند حسابداری در یک نرم افزار

The screenshot displays a software window titled "ثبت سند حسابداری (موقت)" (Temporary Accounting Entry). It features a table with columns for account codes, descriptions, and amounts. The table contains two entries: one for account ۲۰۵۰۰۰۱ (Wages) with a debit of ۵۰,۰۰۰,۰۰۰, and another for account ۱۰۳۰۰۰۲ (Company Share) with a credit of ۵۰,۰۰۰,۰۰۰. The interface includes various menu items on the left and right, such as "امکانات/اطلاعات پایه" (Basic Information/Options), "عملیات مرتبط به کالا" (Operations related to goods), and "عملیات مالی" (Financial Operations). At the bottom, there are buttons for "چاپ پس از تأیید" (Print after approval) and "راهیما=Ctrl+F1" (Help).

توجه داشته باشید که امروزه چرخه مسابرداری در شرکت ها، در نرم افزارهای مسابرداری انجام می شود. البته ما باید با این چرخه (وی کاغذ آشنا شده و بر آن مسلط باشیم).

بررسی کنید که چه نرم افزارهای مسابرداری در بازار کار اطراف شما وجود دارد:



شماره سند ۱۸۰- در تاریخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۵ شرکت مشهد ۴ عدد صندلی فلزی و یک عدد میز مدیریت برای بخش حسابداری جمعاً (یک فاکتور) به ارزش ۳۸,۲۵۰,۰۰۰ ریال به صورت نسیه از فروشگاه ایران خریداری نمود.

مطلوب است: ثبت سند حسابداری رویداد فوق در نرم افزار اکسل

دریافت خدمات از محل پیش پرداخت ها:

ردیف	شرح رویداد	سند حسابداری
۱	دریافت خدمات معادل وجه پرداختی:	هزینه پیش پرداخت xx
۲	دریافت خدمات بیش از وجه پرداختی:	هزینه پیش پرداخت موجودی نقد xx
۳	دریافت خدمات کمتر از وجه پرداختی:	هزینه موجودی نقد پیش پرداخت xx

(مثال) رویدادهای زیر مربوط به «موسسه دماوند» می باشد:

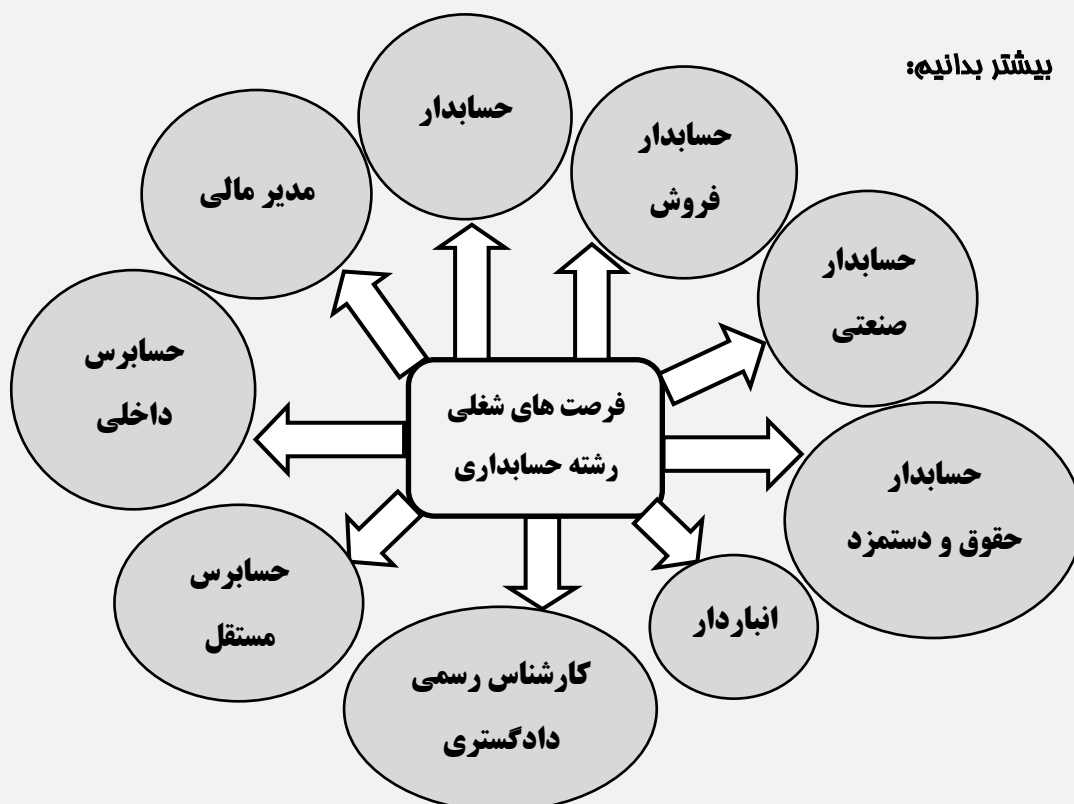
تاریخ	شرح رویداد	سند حسابداری
۰۸/۰۱	تعمیر سیستم گرمایش موسسه به مبلغ ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال. بابت این رویداد، در تاریخ ۲۵ مهر پرداخت انجام شده بود.	هزینه تعمیرات ۲,۰۰۰,۰۰۰ پیش پرداخت تعمیرات ۲,۰۰۰,۰۰۰
۰۸/۰۴	بابت پخش آگهی در ماه جاری، در تاریخ ۱۰ مهرماه مبلغ ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال به موسسه تبلیغاتی صوفیا پرداخت شده بود. در تاریخ ۰۸/۰۴ فاکتور پخش آگهی به مبلغ ۳,۲۰۰,۰۰۰ ریال از این موسسه دریافت و مبلغ آن تسویه شد.	هزینه تبلیغات ۳,۲۰۰,۰۰۰ پیش پرداخت تبلیغات ۳,۰۰۰,۰۰۰ موجودی نقد ۲۰۰,۰۰۰
۰۸/۰۵	بابت نقاشی ساختمان موسسه، در هفته گذشته، مبلغ ۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال پرداخت شده است. در تاریخ ۰۸/۰۵ عملیات نقاشی انجام گردید. مبلغ فاکتور معادل ۴۹,۵۰۰,۰۰۰ ریال توافق گردید.	هزینه تعمیرات ۴۹,۵۰۰,۰۰۰ موجودی نقد ۵۰۰,۰۰۰ پیش پرداخت تبلیغات ۵۰,۰۰۰,۰۰۰

حسابداری اسناد تجاری (در دفاتر صادر کننده اسناد)

■ اسناد پرداختنی: چک ها یا سفته های صادره توسط شرکت، به عنوان «اسناد پرداختنی» طبقه بندی می شوند.

ردیف	شرح رویداد	سند حسابداری
۱	در زمان صدور اسناد تجاری بابت خرید دارایی یا پرداخت هزینه یا تسویه بدهی:	دارایی مربوط/هزینه ... / بدهی مربوط xx اسناد پرداختنی xx
۲	در زمان تجدید یا تعویض اسناد تجاری:	اسناد پرداختنی xx اسناد پرداختنی xx
۳	در زمان پرداخت وجه اسناد تجاری: حالت (۱) پرداخت وجه اسناد بصورت نقد (با مراجعه حضوری دارنده اسناد): حالت (۲) پرداخت وجه اسناد توسط بانک:	اسناد پرداختنی xx موجودی نقد- صندوق xx اسناد پرداختنی xx موجودی نقد- بانک xx

بیشتر بدانیم:



پودمان ۲

حسابداری دریافت ها



استاندارد عملکرد: ثبت دریافت های نقدی روزانه به استناد مدارک وصولی بر اساس آیین نامه های دریافت ها و اعمال در نرم افزار

شایستگی هایی را که در این پودمان کسب می کنید:

- ۱- حفظ و نگهداری اسناد تجاری (اسناد و حساب های دریافتنی)
- ۲- ثبت اسناد تجاری
- ۳- ثبت اسناد انتظامی
- ۴- ثبت اسناد تجاری در نرم افزار رایج بازار اشتغال و صفحه گسترده اکسل

واحد یادگیری ۱: تنظیم مدارک دریافت ها

موجودی نقد، اسناد تجاری (سفته، چک)

مؤسسات برای دریافت وجه کالا یا خدماتی که به مشتریان عرضه می کنند، از روش های زیر استفاده می نمایند:

الف- روش دریافت نقدی

ب- روش دریافت غیر نقدی (حساب ها و اسناد دریافتنی)

فعالیت:

۱- حساب های دریافتنی چیست؟

۲- اسناد دریافتنی چیست؟

۳- تفاوت دریافتنی و دریافتی در حسابداری چیست؟

دریافت ها در معاملات روزمره به دو روش انجام می شود:

الف- دریافت نقدی (از طریق صندوق، بانک، تنخواه گردان)

ب- دریافت در قالب اسناد تجاری (از طریق صدور چک و سفته)

نحوه محاسبه سررسید اسناد تجاری

کار عملی ۱

شرکت «تهران» در تاریخ ۱۴۰۴/۰۵/۰۱ بابت طلب از شرکت «البرز» یک برگ سفته دریافت نموده است. مطلوب است تعیین

سررسید سفته دریافتی از شرکت البرز با فرض:

الف) عندالمطالبه ب) به سررسید ۱۴۰۴/۱۰/۱۲ ج) به سررسید ۴ ماهه د) ۱۲۵ روزه

کار عملی ۱-۱

شرکت «سمنان» در تاریخ ۱۴۰۴/۰۴/۱۵ بابت طلب از شرکت «گرگان» یک برگ سفته دریافت نموده است. مطلوب است تعیین

سررسید سفته دریافتی از شرکت گرگان با فرض:

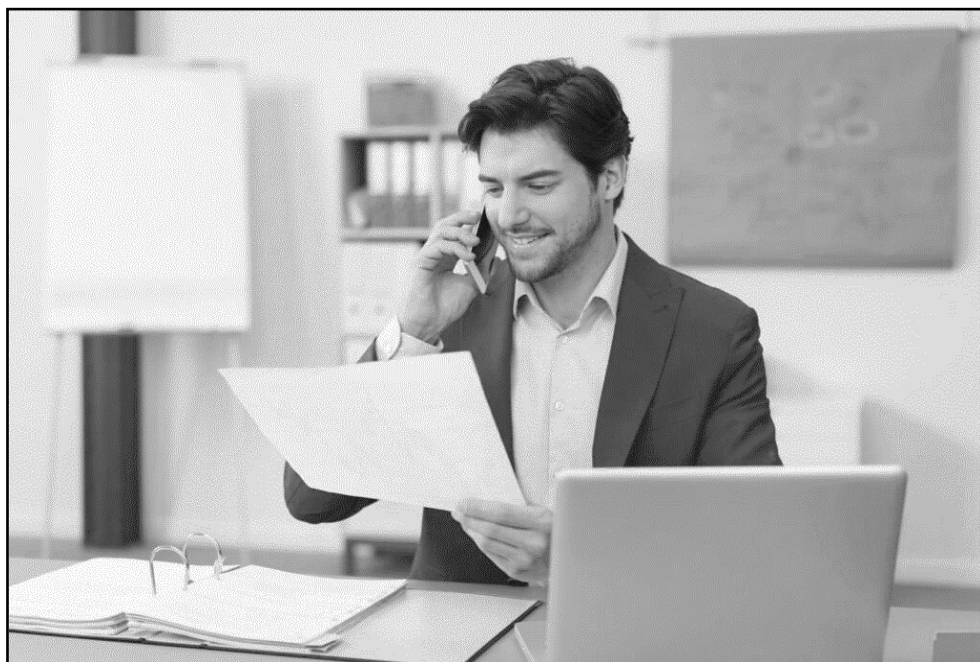
الف) به سررسید ۱۴۰۴/۱۰/۲۵ ج) به سررسید ۳ ماهه د) ۹۰ روزه

کار عملی ۱-۲

۱- موسسه ای می خواهد چکی به تاریخ سررسید ۷ ماه پس از زمان صدور را بابت طلب، دریافت کند. به عنوان حسابدار موسسه برای استعلام اعتبار صاحب حساب چه اقداماتی انجام می دهید؟

۲- یک برگ سفته به مبلغ ۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال را از بانک ملی تهیه نموده ایم. چه مبلغی بابت تهیه این برگ سفته به بانک ملی پرداخت نماییم؟ و آیا تهیه سفته از دکه های روزنامه فروشی مجاز می باشد یا خیر؟

۳- فرض کنید شرکت شما می خواهد وامی ۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریالی از بانک سپه دریافت کند. بانک از شما معادل ۱/۵ برابر مبلغ وام، سفته، جهت ضمانت پرداخت اقساط، طلب نموده است. مبلغی که بابت خرید این مقدار سفته باید بپردازید را محاسبه کنید.



همواره ظاهری آراسته، متین و فوش برافروخته داشته باشید.

آیین نامه ها و دستورالعمل های اجرایی خزانة (موجودی نقد / اسناد دریافتنی)

کار عملی ۲

در جدول زیر با توجه به شرح هر رویداد مانند نمونه ها جدول را کامل کنید و در پایان جمع هر ستون را محاسبه کنید و در رابطه با توازن معادله حسابداری آن بحث کنید:

ردیف	شرح رویداد	دارایی			بدهی		سرمایه	
		موجودی نقد	ماشین آلات	حساب دریافتنی	حساب پرداختنی	وام پرداختنی	درآمد	سرمایه هزینه
۱	افتتاح حساب بانکی مؤسسه توسط مالک به مبلغ ۱۹,۰۰۰,۰۰۰	۱۹,۰۰۰,۰۰۰						۱۹,۰۰۰,۰۰۰
۲	دریافت وام بانکی ۲۸,۰۰۰,۰۰۰							
۳	خرید نسیمه یک دستگاه ماشین آلات ۴۲,۰۰۰,۰۰۰							
۴	دریافت ۷۵۰,۰۰۰ نقد بابت ارائه خدمات							
۵	تنظیم قرارداد نظافت شرکت							
۶	پرداخت قبض گاز نقدی ۷۱۰,۰۰۰	(۷۱۰,۰۰۰)						(۷۱۰,۰۰۰)
۷	پرداخت یکی از اقساط وام ۸۰۰,۰۰۰ از حساب شرکت							
۸	پرداخت بدهی خرید ماشین آلات طی چک							
۹	فروش نسیمه تعدادی از ماشین آلات ۴,۰۰۰,۰۰۰							
جمع								

یادداشت هنجرو:

.....

.....

کار عملی ۱-۲

در جدول زیر بخشی از رویدادهای آذر «موسسه خدماتی خراسان»، متعلق به آقای خراسانی ارائه شده است. این جدول را تکمیل کنید:

تاثیر رویداد مالی بر اجرای معادله حسابداری										تاریخ
سرمایه		بدهی ها		دارایی						
سرمایه	هزینه	درآمد	وام	حسابهای پرداختی	اسناد دریافتی	ساختمان	اثاثه	حساب های دریافتی	موجودی نقد	
سرمایه	هزینه	درآمد	وام پرداختی	حسابهای پرداختی	اسناد دریافتی	ساختمان	اثاثه	حساب های دریافتی	موجودی نقد	شرح رویداد (ارقام به صد هزار ریال) واگازاری یک دستگاه آپارتمان به موسسه، به ارزش ۹۰۰ توسط خراسانی ارائه خدمات به رضایی به مبلغ ۱۵ وصول مطالبات از رضایی و واریز به حساب بانکی موسسه اخذ معجز برای موسسه فروش بخشی از اثاثه مازاد موسسه(به مبلغ خرید) جمعا معادل ۲۰۰ بصورت نسیه از طلب ۹/۲۱ معادل ۶۰٪، به حساب بانکی موسسه واریز شد و بابت مابقی طلب، چکی به سررسید ۹/۳۰ دریافت شد. ارائه خدمات به عرفانی و دریافت ۲۵ از طریق حساب بانکی موسسه خرید مواد غذایی برای موسسه به مبلغ ۵ و پرداخت از حساب بانکی موسسه وصول وجه چک دریافتی در ۹/۲۵ و واریز به حساب بانکی موسسه جمع
۵۰۰۰۰	۲۰	۹۰	۲۰۰۰۰	۱۳۰	-	-	۹۰۰	۶۰۰۰۰	۳۰۰	

شرح رویداد (ارقام به صد هزار ریال)

۰۹/۰۵ واگذاری یک دستگاه آپارتمان به موسسه، به ارزش ۹۰۰ توسط خراسانی

۰۹/۰۷ ارائه خدمات به رضایی به مبلغ ۱۵

۰۹/۱۰ وصول مطالبات از رضایی و واریز به حساب بانکی موسسه

۰۹/۱۳ اخذ مجوز برای موسسه

۰۹/۲۱ فروش بخشی از اثاثه مازاد موسسه (به مبلغ خرید) جمعاً معادل ۲۰۰ به صورت نسبه

۰۹/۲۵ از طلب ۹۹/۲۱ معادل ۶۰٪، به حساب بانکی موسسه واریز شد و بابت مابقی طلب، چکی به سر رسید ۹۹/۳۰ دریافت نشد.

۰۹/۲۸ ارائه خدمات به عرفانی و دریافت ۲۵ از طریق حساب بانکی موسسه

۰۹/۲۹ خرید مواد غذایی برای موسسه به مبلغ ۵ و پرداخت از حساب بانکی موسسه

۰۹/۳۰ وصول وجه چک دریافتی در ۹۹/۲۵ و واریز به حساب بانکی موسسه

اطلاعات مربوط به اسناد تجاری (دریافتنی و پرداختنی) شرکت اندیمشک را در نرم افزار حسابداری ثبت نمایید. ضمناً کلیه اسناد به عنوان موجودی ابتدای سال ۱۴۰۴ است. (تاریخ افتتاح ۱۴۰۴/۰۱/۰۵) با توجه به اطلاعات زیر:

- ### کار عملی ۳

رویدادهای شرکت تمدن (مثال ۲ صفحه ۶۶ کتاب) را در حساب به فرم (T) نمایش داده و مانده‌گیری نمایید و صحت ترازنامه تنظیم شده در صفحات قبل (صفحه ۶۸ کتاب) را بررسی کنید.

[illegible]

کار عملی ۱-۳

رویدادهای کار عملی ۱-۲ را در حساب به فرم (T) وارد نموده و مانده گیری کرده و ترازنامه مربوط به آن را تنظیم کنید.

موجودی نقد

*در صورت نیاز به T اضافه، آن را رسم کنید.

ترازنامه	
در تاریخ / / (ارقام به ریال)	
دارایی ها:	سرمایه:
	بدهی ها:
جمع دارایی ها	جمع بدهی ها
	جمع سرمایه و بدهی ها

*مانده درآمد و هزینه بر سرمایه به ترتیب، تاثیر مثبت و منفی گذاشته و نتیجه آن در ترازنامه به عنوان «سرمایه» گزارش می شود.

حسابداری وجوه نقد دریافتی

ردیف	شرح رویداد	سند حسابداری
۱	در زمان فروش نقدی دارایی:	موجودی نقد xx دارایی مربوط xx
۲	در زمان وصول نقدی مطالبات:	موجودی نقد xx حساب های دریافتی xx
۳	در زمان کسب درآمد نقدی:	موجودی نقد xx درآمد xx
۴	در زمان دریافت وجه نقد از مشتریان قبل از ارائه خدمات:	موجودی نقد xx پیش دریافت درآمد xx

انجام خدمات از محل پیش دریافت ها:

ردیف	شرح رویداد	سند حسابداری
۱	انجام خدمات معادل وجه دریافت شده:	پیش دریافت درآمد xx درآمد xx
۲	انجام خدمات بیشتر از وجه دریافت شده:	پیش دریافت درآمد xx موجودی نقد xx درآمد xx
۳	انجام خدمات کمتر از وجه دریافت شده:	پیش دریافت درآمد xx درآمد xx موجودی نقد xx

مثال) رویدادهای زیر مربوط به «موسسه ابرکوه» می باشد:

تاریخ	شرح رویداد	سند حسابداری
۰۹/۰۱	بابت پیش دریافت معادل ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال از آقای لوایی، خدمات به ایشان ارائه شد.	پیش دریافت درآمد ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ درآمد خدمات ۱۵,۰۰۰,۰۰۰
۰۹/۰۸	مانده پیش دریافت از موسسه کاج، معادل ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال است. در این ارتباط معادل ۳,۱۰۰,۰۰۰ ریال خدمات به این موسسه ارائه و تسویه شد.	پیش دریافت درآمد ۳,۰۰۰,۰۰۰ موجودی نقد ۱۰۰,۰۰۰ درآمد خدمات ۳,۱۰۰,۰۰۰
۰۹/۱۰	در قبال پیش دریافت معادل ۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال، ۷,۵۰۰,۰۰۰ ریال خدمات ارائه و با مشتری تسویه شد.	پیش دریافت درآمد ۸,۰۰۰,۰۰۰ درآمد خدمات ۷,۵۰۰,۰۰۰ موجودی نقد ۵۰۰,۰۰۰

فعاليات:

در ادامه رویداد های مالی تعمیرگاه صداقت (مثال ۶ صفحه ۴۵ کتاب اصلی) در پودمان اول، **مطلوب است**: ثبت رویداد های زیر در سند حسابداری:

۱۴۰۴/۰۸/۰۵ تعمیرگاه صداقت پدهی خود را به دفتر روزنامه «الف» از حساب جاری تعمیرگاه پرداخت نمود.

۱۴۰۴/۰۸/۰۸ تعمیرگاه صداقت قبض عوارض سالیانه تعمیرگاه را از شهرداری به ارزش ۲,۴۰۰,۰۰۰ ریال دریافت نمود. چکی به ارزش ۱,۶۰۰,۰۰۰ ریال و برای مابقی، چکی به سر رسید دو ماه دیگر صادر شد.

۱۴۰۴/۰۸/۱۷ تلویزیون تعمیرگاه صداقت جهت تعمیر به الکتریکی آقای عباسی فرستاده شد و مبلغ ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال از حساب جاری تعمیرگاه پرداخت و مقرر شد خودرو ۴ ماه دیگر تحویل داده شود.

۱۴۰۴/۰۸/۳۰ تسویه حساب با آقای رضایی.

۱۴۰۴/۰۹/۰۴ تعمیرگاه صداقت بابت تعویض روغن خودرو فاکتوری معادل ۱,۲۰۰,۰۰۰ ریال صادر نمود که ۵۰٪ آن نقدی و

مابقی به صورت نسیه می باشد.

۱۴۰۴/۰۹/۱۵ تعمیرگاه صداقت بابت تعمیر خودروی آقای مرادی مبلغ ۱۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال دریافت و مقرر گردید خودرو در هفته آینده تحویل گردد.

[illegible]



سرفصل های وجوه نقد در نرم افزار

موجودی نقد به عنوان یک سرفصل کل ایجاد می شود و حساب های بانک، صندوق و تنخواه گردان در سطح سرفصل حساب های معین ایجاد می شوند و در سطح تفصیلی، زیر مجموعه های حساب معین بانک ایجاد می گردد.



دفتر کار مسابدار – منظم، مرتب و شیک

کسر و اضافہ صندوق

به هرگونه اختلاف بین مانده حساب صندوق در دفتر کل شرکت، با موجودی نقد شمارش شده نزد صندوق، «کسر و اضافه صندوق» می‌گویند.

اگر: موجودی واقعی صندوق > مانده حساب کل صندوق ← کسری صندوق
اگر: موجودی واقعی صندوق < مانده حساب کل صندوق ← اضافی صندوق

حسابداری کسر و اضافه صندوق

در مورد کسر و اضافی صندوق دو رویکرد وجود دارد:

رویکرد	شرح	کسری صندوق	اضافی صندوق
اول	کسری صندوق به عهده صندوقدار باشد:	ثبتي ندارد.	موجودی نقد - صندوق ×× کسر و اضافه صندوق ××
دوم	کسری صندوق به عهده شرکت باشد:	کسر و اضافه صندوق ××	موجودی نقد-صندوق ××
		موجودی نقد-صندوق ××	کسر و اضافه صندوق ××

عملیات پایان دوره مالی مربوط به حساب کسر و اضافه صندوق:

ردیف	شرح	اگر مانده بدهکار باشد	اگر مانده بستانکار باشد
	بستن حساب کسر و اضافه صندوق:	سایر هزینه ها xx	کسر و اضافه صندوق xx
		کسر و اضافه صندوق xx	سایر درآمدها xx



در این فروشگاه، رویکرد اول

وجود دارد یا رویکرد دوج ۹۹



فعالیت کارگاهی

اطلاعات زیر مربوط به حساب صندوق و موجودی واقعی صندوق موسسه خدماتی قائم در سه ماهه دوم ۱۴۰۴ است.

تاریخ	مانده حساب صندوق	موجودی واقعی صندوق
۱۴۰۴/۰۴/۰۲	۱,۷۲۰,۰۰۰	۱,۷۰۰,۰۰۰
۱۴۰۴/۰۴/۱۰	۱,۹۰۹,۰۰۰	۱,۹۱۵,۰۰۰
۱۴۰۴/۰۴/۲۸	۲,۱۴۵,۰۰۰	۲,۲۰۲,۰۰۰
۱۴۰۴/۰۵/۱۲	۱,۸۸۰,۰۰۰	۱,۸۶۲,۰۰۰
۱۴۰۴/۰۶/۰۲	۳,۳۴۸,۰۰۰	۳,۳۳۱,۰۰۰
۱۴۰۴/۰۶/۲۸	۳,۹۲۵,۰۰۰	۳,۹۴۳,۰۰۰

با استفاده از صفحه گسترده اکسل مطلوب است:

الف) محاسبه کسر و اضافه صندوق برای هر تاریخ

ب) رنگ سلول اضافه صندوق را از طریق منوی Home و ابزار Conditional Formatting سبز و کسری صندوق را رنگ قرمز کنید.

ج) جمع کسر و اضافه صندوق را به صورت تفکیکی نشان دهید.



کار عملی ۴

فرض های زیر را در شرکت «امین» در نظر بگیرید. مطلوب است ثبت حسابداری رویدادهای فوق و صدور سند انتقال حساب

کسر و اضافه صندوق در پایان سال (به شیوه دستی و رایانه‌ای)

-موجودی صندوق شرکت نسبت به حساب کل صندوق، ۲,۲۵۰,۰۰۰ ریال کسری داشته و این کسری به عهده صندوق دار باشد:

.....

.....

-موجودی صندوق شرکت نسبت به حساب کل صندوق مبلغ ۸۵۰,۰۰۰ ریال کسری داشته و این کسری به عهده شرکت باشد:

.....

.....

-موجودی صندوق شرکت نسبت به حساب کل صندوق، ۳۵۰ ریال اضافی داشته و کسری صندوق به عهده صندوق دار باشد:

.....

.....

پودمان ۳

تحریر دفاتر قانونی



استاندارد عملکرد: تحریر دفاتر قانونی مطابق با آیین نامه تحریر دفاتر قانونی

شایستگی هایی که در این پودمان کسب می کنید:

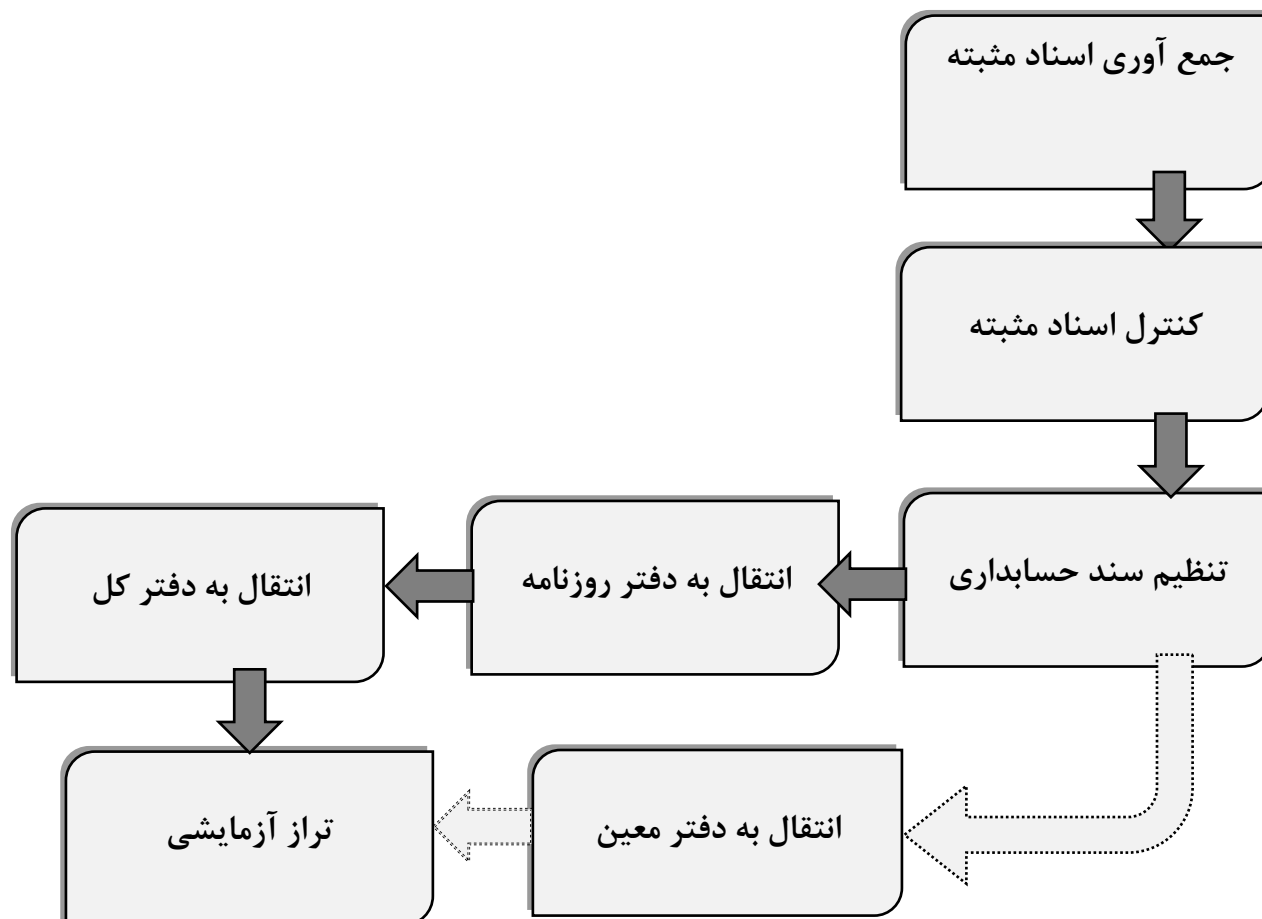
۱- کنترل و انجام اسناد مالی

۲- انتقال اطلاعات مالی از سند حسابداری به دفتر روزنامه و دفتر معین

۳- انتقال اطلاعات مالی از دفتر روزنامه به دفتر کل

واحد یادگیری ۱: تنظیم اسناد مالی

چرخه عملیات حسابداری در طی دوره مالی:



بخشی از چرخه عملیات حسابداری که در طی دوره مالی انجام می گیرد، به ترتیب زیر می باشد:

- ۱- جمع آوری اسناد و مدارک مثبت
- ۲- کنترل اسناد مثبت (از لحاظ صحت و قابلیت اعتماد)
- ۳- تنظیم سند حسابداری از روی اسناد مثبت
- ۴- انتقال اطلاعات از سند حسابداری به دفتر روزنامه و دفتر معین
- ۵- انتقال اطلاعات از دفتر روزنامه به دفتر کل
- ۶- تهیه تراز آزمایشی از روی مانده حساب های دفتر کل و دفتر معین.

کنترل اسناد مالی

اسناد و مدارک مثبتبه

مدارکی که دلالت بر وقوع یک معامله و یا یک رویداد مالی مشخص دارند.

نمونه ای از اسناد مثبتبه:

شماره: ۸۲۱۱
تاریخ: ۱۳۹۴/۰۲/۰۱

TOSHIBA
hp Canon

تجهیزات اداری امیرگیر
فتوکپی، پرینتر، دیسک پروژکتور
فروش، خدمات و مواد مصرفی

نام مشتری: مهندس حسینی
نوع و مدل دستگاه:

ردیف	شرح	تعداد	فی	مبلغ کل
۱	لوازم اداری و کپی			۳۵
۲				
۳	وسایل تحریر و اداری			
۴	لوازم اداری			
۵	لوازم اداری		۲۷۵	۲۷۵
۶				
۷				
۸				
۹				
۱۰				
۱۱				
۱۲				
۱۳				
۱۴				
۱۵				

توضیحات: قطعات، مواد مصرفی
سرویس و تعمیرات
روغن ایاب و ذهاب

جمع کل: ۳۷۵

شماره فاکتور: ۲۳۷۸
تاریخ: ۱۳۹۴/۰۲/۰۱
آدرس: تهران خ کریمخان آینه گنج

نام خریدار: آقای
نام مشتری: مهندس حسینی

ردیف

ردیف	شرح	تعداد	فی	مبلغ کل
۱	لوازم اداری و کپی			۳۵
۲				

جمع کل: ۳۵

توضیحات: قطعات، مواد مصرفی
سرویس و تعمیرات
روغن ایاب و ذهاب

جمع کل: ۳۷۵

سند حسابداری*

نمونه سند حسابداری:

شماره سند: ۲
تاریخ سند: ۱۳۹۴/۰۱/۱۱

شرکت پارس

سند حسابداری

تعداد ضامنه:

شماره سند	تاریخ سند	شرح	بدهکار	بستانکار
		حسابهای پرداختی		
		سبب بابت خرید میز و ...		
		طی فاکتور ۸۲ .. از فروشنده		
		جمع		

* در پودمان قبل، سند حسابداری و نحوه تحریر آن تشریح شد.



فعالیت کارگاهی

- ۱- با توجه به جدول صفحه قبل و با کمک معلم و دوستان خود فهرست کاملی از سرفصل های حساب ها در مؤسسات و شرکت ها را نوشته و در زونکن خود بایگانی کنید.
- ۲- در معادله حسابداری از چند سرفصل استفاده می شود؟ نام ببرید و معادله حسابداری را بنویسید.
- ۳- در نرم افزار حسابداری از طریق منوی حسابداری و انتخاب گزینه «تعریف سرفصل»، گروه بندی حساب ها را به ترتیب همراه با شماره آنها بنویسید.
- ۴- کد حساب ها را از طریق منوی حسابداری و انتخاب گزینه «تعریف سرفصل» تعیین نموده و جدول زیر را کامل کنید.

شماره (کد) حساب	نام حساب	شماره (کد) حساب	نام حساب
	موجودی نقد - بانک		پیش دریافت ها
	اسناد دریافتنی		اسناد پرداختنی بلند مدت
	پیش پرداخت ها		سرمایه
	اموال، ماشین آلات و تجهیزات		هزینه حقوق و دستمزد
	حساب ها و اسناد پرداختنی تجاری		حساب های انتظامی به عهده شرکت

- ۵- اجزای سند حسابداری را از منوی حسابداری و در بخش اسناد حسابداری با کلیک روی علامت + بنویسید و با سند حسابداری کتاب درسی خود مقایسه نموده و تفاوت های آن را بنویسید.
- ۶- سال های مالی ایجاد شده در نرم افزار را نام برده و نحوه تغییر سال های مالی فعال را به کمک هنر آموز انجام دهید.



فانواده یعنی همه چیز



مثال جامع

«شرکت راه نو» متعلق به آقای افشار است. برخی از فعالیت های مالی این شرکت در فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۲ به شرح زیر است: (این شرکت برای حساب موجودی نقد خود دو حساب معین «بانک» و «صندوق» نگهداری می کند).

۰۱/۰۵: افتتاح حساب جاری نزد بانک ملت، شعبه گلستان و واریز ۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال به عنوان سرمایه اولیه، توسط آقای افشار.

۰۱/۱۱: خرید نسیمه میز، کمد و دو صندلی از فروشگاه شقایق به مبلغ ۸۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال طی فاکتور ۰۰۸۲ برای شرکت.

۰۱/۱۲: پرداخت مبلغ ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال بابت خرید قند و چای برای شرکت، از فروشگاه اردیبهشت از محل بانک ملت شرکت.

۰۱/۱۴: پرداخت ۲۵٪ از بدهی به فروشگاه شقایق (خرید ۰۱/۱۱) از طریق کارت بانک ملت شرکت.

۰۱/۱۵: ارائه خدمات به آقای یاس به مبلغ ۸,۵۰۰,۰۰۰ ریال. وی این مبلغ را از طریق همراه بانک خود، به حساب بانکی شرکت منتقل نمود.

۰۱/۱۸: فروش یکی از صندلی ها، به دلیل عدم نیاز، به مبلغ خرید، به آقای کامران به مبلغ ۱۷,۰۰۰,۰۰۰ ریال و دریافت چکی به شماره ۲۴۰۱۶۱ به سررسید ۰۲/۳۰.

۰۱/۲۰: انتقال مبلغ ۶۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال توسط آقای افشار به صندوق شرکت. مقرر شد این مبلغ به عنوان سرمایه ایشان ثبت گردد.

۰۱/۳۱: خرید یک قطعه زمین به مبلغ ۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال، که ۷۰٪ بهای آن از طریق کارت بانک ملت شرکت به حساب فروشنده منتقل شد و بابت ۲۰٪ وجه زمین، چکی به شماره ۵۸۵۷۰۲ به سررسید ۰۲/۱۵ صادر و تحویل فروشنده شد و مقرر گردید بقیه وجه معامله طی ماه آینده پرداخت شود.

۰۲/۰۱: تسویه باقیمانده بدهی مربوط به ۰۱/۱۱ از محل صندوق شرکت.

۰۲/۰۵: ارائه خدمات به مبلغ ۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال به خانم نرگسی. ایشان مبلغ صورت حساب خود را نقدا پرداخت نمود و به صندوق منتقل شد.

۰۲/۱۰: ارائه خدمات به خانم امید به مبلغ ۹,۰۰۰,۰۰۰ ریال. مقرر شد مبلغ صورتحساب طی دو روز آینده پرداخت شود.

۰۲/۱۲: خانم امید مبلغ صورتحساب خود را به حساب بانک ملت شرکت واریز نمود.

۰۲/۱۵: پرداخت وجه چک شماره ۵۸۵۷۰۲ (صادره در ۰۱/۳۱) از محل حساب بانک ملت شرکت.

۰۲/۲۸: پرداخت بقیه بدهی مربوط به خرید زمین، از محل حساب بانک ملت شرکت.

۰۲/۳۰: وصول وجه چک ۲۴۰۱۶۱ (دریافتی در تاریخ ۰۱/۱۸) و واریز به حساب بانک ملت شرکت.

۰۲/۳۱: پرداخت مبلغ ۱,۸۰۰,۰۰۰ ریال به آقای آرامش، بابت نظافت شرکت، از محل صندوق شرکت.

۰۲/۳۱: استخدام خانم آرمان به عنوان منشی شرکت. مقرر شد آغاز به کار ایشان از ابتدای خرداد ماه باشد.

مطلوبست:

- (۱) صدور اسناد حسابداری مربوط به رویدادهای فوق
- (۲) انتقال اطلاعات از اسناد حسابداری به دفتر روزنامه
- (۳) انتقال اطلاعات از دفتر روزنامه به دفتر کل و از اسناد حسابداری به دفتر معین
- (۴) تهیه تراز آزمایشی چهارستونی از حساب های دفتر کل و دفتر معین

(حل) صفحه بعد

حل مثال جامع)

مطلوبست ۱) صدور اسناد حسابداری مربوط به رویدادهای فوق

شرکت راه یو

شعار: سندھ :.....

تاریخ سند: ۱۴۰۲/۰۱/۰۵

سند حسابداری

تعداد ضمايم:

شماره	شرح	جزء	بدهکار	بستانکار
شماره	شرح	ریال	ریال	ریال
	موجودی نقد		N. - - - - -	
۱	بابت	N. - - - - -		
	سرمایه افسار		N. - - - - -	
	ثبت بابت وارز آفای افسار به بانک ملت به عنوان سرمایه گذاری اولیه			
	جمع	N. - - - - -	N. - - - - -	N. - - - - -

شرکت راه نو

شماره سند : ۲

تاریخ سند: ۱۴۰۲/۰۱/۱۸

سند حسابداری

تعداد ضمايم: ۰۰۰۰۰۰۰۰

[illegible]

شرکت پارسا

شماره سند: ۳

سند حسابداری

تاریخ سند: ۱۴۰۲/۰۱/۱۲

تعداد ضامین:

شماره سند	شرح	بدهکار	بستانکار
بیل	بیل	بیل	بیل
	هزینه پیرایه	۲۰۰۰۰۰۰۰	
	موجودی نقد		۲۰۰۰۰۰۰۰
۱	بانک	۲۰۰۰۰۰۰۰	
	سبب بابت خرید نقد و چای از		
	مدرسه ارسنیه و پرداخت از محل		
	جمع	۲۰۰۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰۰۰

شرکت پارسا

شماره سند: ۴

سند حسابداری

تاریخ سند: ۱۴۰۲/۰۱/۱۴

تعداد ضامین:

شماره سند	شرح	بدهکار	بستانکار
بیل	بیل	بیل	بیل
	حسابهای پرداختی	۲۰۰۰۰۰۰۰	
	موجودی نقد		۲۰۰۰۰۰۰۰
۱	بانک	۲۰۰۰۰۰۰۰	
	سبب بابت پرداخت محاسبی از برای		
	مالیه ۸۲ مدرسه ستایش از محل		
	جمع	۲۰۰۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰۰۰

شرکت پارس

شماره سند: ۵۰۰

سند حسابداری

تاریخ سند: ۱۵ / ۱ / ۱۳۹۲

تعداد ضمانت:

شماره سند	تاریخ سند	شرح	جزء	بدهکار	بستانکار
ریال	ریال	ریال	ریال	ریال	ریال
		موجودی نقد		۸۵۰۰۰۰۰	
۱		بانک	۸۵۰۰۰۰۰		
		درآمد خدمات			۸۵۰۰۰۰۰
		سبب بابت ارائه خدمات به آقای			
		یاس و وارنر به مبلغ			
		جمع	۸۵۰۰۰۰۰	۸۵۰۰۰۰۰	۸۵۰۰۰۰۰

شرکت پارس

شماره سند: ۶۰۰

سند حسابداری

تاریخ سند: ۱۸ / ۱ / ۱۳۹۲

تعداد ضمانت:

شماره سند	تاریخ سند	شرح	جزء	بدهکار	بستانکار
ریال	ریال	ریال	ریال	ریال	ریال
		اسناد دریافتی		۷۰۰۰۰۰۰	
		آقای			۷۰۰۰۰۰۰
		سبب بابت فروش صندوق و			
		دریافت حقه ۲۴.۱۶۱			
		جمع	۷۰۰۰۰۰۰	۷۰۰۰۰۰۰	۷۰۰۰۰۰۰

شرکت برادری

شماره سند: ۷

سند حسابداری

تاریخ سند: ۱۴۰۲/۰۱/۲۰

تعداد ضامین:

شماره سند	شرح	بدهکار	بستانکار
بیل	بیل	بیل	بیل
	موجودی نقد	۴۰.۰۰۰.۰۰۰	
۱۸	صندوق	۴۰.۰۰۰.۰۰۰	
	سرمایه انشمار		۴۰.۰۰۰.۰۰۰
	ثبت بابت وارز آمانی انشمار به		
	صندوق شرکت به عنوان سرمایه گذاری		
	مجدد		
	جمع	۴۰.۰۰۰.۰۰۰	۴۰.۰۰۰.۰۰۰

شرکت برادری

شماره سند: ۸

سند حسابداری

تاریخ سند: ۱۴۰۲/۰۱/۲۱

تعداد ضامین:

شماره سند	شرح	بدهکار	بستانکار
بیل	بیل	بیل	بیل
	زمین	۴۰.۰۰۰.۰۰۰	
	موجودی نقد		۴۲.۰۰۰.۰۰۰
۱	بابت	۴۲.۰۰۰.۰۰۰	
	انشار پرداختی		۱۲.۰۰۰.۰۰۰
	حسابهای پرداختی		۴.۰۰۰.۰۰۰
	ثبت بابت خرید زمین		
	جمع	۴۲.۰۰۰.۰۰۰	۴۲.۰۰۰.۰۰۰

شرکت راه‌نو

شماره سند: ۹

سند حسابداری

تاریخ سند: ۱۳۰۲/۰۲/۰۱

تعداد ضمانت:

تاریخ سند	شماره سند	شرح	جزء	بدهکار	بستانکار
ریال	ریال	ریال	ریال	ریال	ریال
		حسابهای پیرااختی		۴۰ - - - - -	
		موجودی نقد			۴۰ - - - - -
۱۸		صندوق	۴۰ - - - - -		
		سبب بابت دریافت بدهی خریدار ^۵ (نالسند ۰۰۸۲) از محل صندوق			
		جمع	۴۰ - - - - -	۴۰ - - - - -	۴۰ - - - - -

شرکت راه‌نو

شماره سند: ۸

سند حسابداری

تاریخ سند: ۱۳۰۲/۰۲/۰۵

تعداد ضمانت:

تاریخ سند	شماره سند	شرح	جزء	بدهکار	بستانکار
ریال	ریال	ریال	ریال	ریال	ریال
		موجودی نقد		۸۰ - - - - -	
۱۸		صندوق	۸۰ - - - - -		
		درآمد خدمات			۸۰ - - - - -
		سبب بابت ارائه خدمات به خانم نرگس و وارنیز به صندوق			
		جمع	۸۰ - - - - -	۸۰ - - - - -	۸۰ - - - - -

شرکت راه نو

شماره سند: ۱۱۱

سند حسابداری

تاریخ سند: ۱۴۰۲ / ۰۲ / ۱۰

تعداد ضامنه:

شماره سند	تاریخ سند	شرح	بدهکار	بستانکار
بیل	بیل	بیل	بیل	بیل
		حسابهای دریافتی	۹ - - - - -	
		درآمدها		۹ - - - - -
		بابت امانت دریافت به خانم امید		
		جمع	۹ - - - - -	۹ - - - - -

شرکت راه نو

شماره سند: ۱۲

سند حسابداری

تاریخ سند: ۱۴۰۲ / ۰۲ / ۱۲

تعداد ضامنه:

شماره سند	تاریخ سند	شرح	بدهکار	بستانکار
بیل	بیل	بیل	بیل	بیل
		موجودی نقد	۹ - - - - -	
۱		بابت		۹ - - - - -
		حسابهای دریافتی		۹ - - - - -
		بابت وصول مبلغ صورتحساب خانم امید و وارز به ملت		
		جمع	۹ - - - - -	۹ - - - - -

پودمان

تعداد	شرح	جزء	بشمار	بشمار
تعداد	شرح	جزء	بشمار	بشمار
	حسابهای پرداختی		۴۰	
	موجودی نقد		۴۰	
۱	بابت	۴۰		
	نسبت بابت پرداخت باقیمانده			
	وجه خرید زمین از ملک			
	جمع	۴۰	۴۰	۴۰

شرکت راه...نو

شماره سند : ۱۵۰۰۰۰۰۰۰۰

تاریخ سند: ۳۰ / ۲ / ۱۴۰۲

سند حسابداری

تعداد ضمايم:

شماره سند	تاریخ	شرح	جزء	بر محاکم	بشماره
			ریال	ریال	ریال
		موهوبی نقد		۱۷ - - - - -	
۱		بانک	۱۷ - - - - -		
		اسناد دریافتی			۱۷ - - - - -
		تحت بابت وصول وجه علی			
		۲۴.۱۶۱ و وارید به ملت			
		جمع	۱۷ - - - - -	۱۷ - - - - -	۱۷ - - - - -

شرکت پراهنو

شماره سند : ۱۶

تاریخ سند ۳۵ / ۰۲ / ۱۴۰۲

سند حسابداری

تعداد ضمایم:

شماره	شرح	جزء	به حکار	به حکار
شماره	شرح	ریال	ریال	ریال
	هزینه تطافت		۱۸- - - -	
	موجودی نقد		۱۸- - - - -	
۱۸	صندوق	۱۸- - - - -		
	نسبت بابت پرداخت هزینه تطافت			
	به آقای آرامش از محل صندوق			
	جمع	۱۸- - - - -	۱۸- - - - -	۱۸- - - - -

کار عملی ۱



کار عملی ۲

مؤسسه خدماتی خیام در سال ۱۴۰۴ توسط آقای علی خیامی افتتاح شد. فعالیت اصلی این مؤسسه شست و شوی خودرو (کارواش) می باشد. رویدادهای مالی این مؤسسه به شرح زیر است:

■ تاریخ ۱۴۰۴/۰۲/۲۱ با مراجعه به بانک ملی _ شعبه مرکزی، حساب جاری به شماره ۰۱۰۲۳۴۵۶۷۸۹۱۰ افتتاح نمود و مبلغ ۶۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال به عنوان سرمایه گذاری اولیه به این حساب واریز نمود.

■ کارمند بانک ملی پس از رویت حساب افتتاح شده، دسته چک ۲۵ برگه برای مؤسسه صادر و تحویل آقای خیامی نمود. شماره‌های مسلسل این دسته چک از شماره ۲۳۵۸۰۰ الی ۲۳۵۸۲۴ است. دسته چک صادره را در نرم افزار تعریف نمایید.

■ آقای خیامی برای تسریع در فعالیتهای دریافت و پرداختهای خود با مراجعه به بانک ملت درخواست یک دستگاه POS نمود. بانک ملت پس از افتتاح حساب برای مؤسسه یک دستگاه کارت خوان با شماره پایانه ۴۷۵۷۰۰۰ اختصاص داد. تعریف کارت خوان با نام «کارواش خیامی» در نرم افزار.

■ تاریخ ۱۴۰۴/۰۲/۲۵ خرید اثاثه و منصوبات به ارزش ۳,۶۵۰,۰۰۰ ریال و پرداخت وجه آن از طریق حساب جاری بانک ملی با صدور چک به شماره ۲۳۵۸۰۰.

■ تاریخ ۱۴۰۴/۰۲/۲۹ انتقال ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال از حساب جاری به حساب صندوق مرکزی مؤسسه (چک شماره ۲۳۵۸۰۱)

■ تاریخ ۱۴۰۴/۰۲/۳۱ انعقاد قرارداد با آقای حیدری و پرداخت ۱,۴۰۰,۰۰۰ ریال بابت اجاره شش ماهه یک مغازه و صدور چک شماره ۲۳۵۸۰۲ به همین تاریخ در وجه نامبرده.

■ تاریخ ۱۴۰۴/۰۳/۰۲ خرید ابزار آلات به بهای ۸۶۰,۰۰۰ ریال و صدور چک از حساب جاری بانک ملی به شماره ۲۳۵۸۰۳ به همین تاریخ.

■ تاریخ ۱۴۰۴/۰۳/۱۹ دریافت ۴۰,۰۰۰ ریال بابت ارائه خدمات به یکی از مشتریان و واریز به حساب صندوق مؤسسه.

■ تاریخ ۱۴۰۴/۰۳/۳۰ پرداخت ۱۶۰,۰۰۰ بابت قبض های آب و برق مصرفی مؤسسه از حساب صندوق.

مطلوب است: ثبت رویدادهای فوق در بخش سند حسابداری (حل) صفحه بعد

حل کار عملی ۲

[illegible]

کلمات کلیدی به انگلیسی

Bank Account	حساب بانک
Bank statement	صورتحساب بانک
Bank Reconciliation	صورت مغایرت بانکی
Outstanding Check	چک معوق
Deposit in Transit	سپرده بین راهی
Not Sufficient Funds (NSF)	چک های لاوصول



نمونه سوالات اضافی پودمان ۵

منابع:

- حسابداری دریافت ها و پرداخت ها، بهزاد بشیر صدرآبادی و دیگران، ۱۴۰۴، چاپ و نشر ایران

این فایل، فقط بخش هایی از چند پودمان کتاب اصلی است.
کتاب اصلی ۲۲۶ صفحه می باشد.

سفارش:

برای هنرآموز: از طریق پیام به

۰۹۱۹ ۳۱۹ ۵۰۸۰

برای هنرجوها: از طریق سایت

www.takschool.ir